AKPINAR

71. Sayı

Eylül - Ekim 2017 Yıl: 12 ISSN: 1306 - 3731 4 TL

KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT DERGİSİ

TÜRKÇENİN DÜNYA DİLLERİNE ETKİSİ

Niğde Elması

Niğde Ziraat Odası Arşivinden

Yaşar Çağbayır, İsmail Özmel, Abdullah Satoğlu, Saim Sakaoğlu, Murat Soyak, Gönül Tokayeva, Nail Tan, Günver Korkmaz, Ali İhsan Kolcu, Mehmet Ocaktan, Mehmet Baş, Faruk Güçlü, Abdülkadir Güler, Fırat Ensari, Bedrettin Keleştimur, Serpil Kaya, İlhan Koruyucu, Cemal Karsavran, Yusuf Bal, Hatice Türkoğlu, Kadir Kaya, Bekir Oğuz Başaran, Rasim Demirtaş,

www.akpinardergisi.com

AKPINAR

Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

Yıl: 12 Sayı: 71 / Eylül - Ekim 2017 ISSN: 1306-3731

SAHİBİ ve GENEL YAYIN YÖNETMENİ
İsmail ÖZMEL
ismailozmel@hotmail.com

YAYIN KURULU
İsmail ÖZMEL
Murat SOYAK
Mehmet BAŞ

DANIŞMA KURULU(HAKEM HEYETİ)
Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI (Em. Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Pervin ÇAPAN (Muğla Üniversitesi)

YAZIŞMA VE YÖNETİM YERİ
Yeni Çarşı İş Merkezi B Blok Nu. 1/5 NİĞDE
Telefon: 0.388 213 12 50 Belgegeçer: 0.388 233 35 45

ABONE ÜCRETİ
Sayısı: 4 TL
Yıllık Abone Bedeli: 30 TL
Resmî Abone Bedeli: 90 TL
Yurtdışı Abone Bedeli: 30 Avro
Posta Çeki: 5145515 (İsmail ÖZMEL)

GRAFİK & TASARIM
Hüseyin BİLEN

BASIM YERİ
KARAN OFSET
İlhanlı Mah. Aydınlık Cad. 95/ A • NİĞDE
Tel: 0.388 233 66 22 • Belgegeçer: 0.388 233 88 11

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılsın basılmasın geri verilmez. Yayınlanması istenen yazıların el-mek adresimize gönderilmesi gerekmektedir. Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve şiirlere ücret ödenmez. Yayın kurulu gerekli gördüğünde yazılarda değişiklik yapabilir.

İÇİNDEKİLER

3 **OKUMAK ÜSTÜNE**
Yaşar ÇAĞBAYIR

7 **ŞİİRİ ÖNCE DOST(!)LARINDAN KORUMAK GEREKİR**
İsmail ÖZMEL

10 **ARKASINDAN, "KIRK KÖPEĞİN HAVLADIĞI" KURT! MEHMET ATEŞOĞLU**
Abdullah SATOĞLU

12 **PROFESÖRLER VE VEFALI ÖĞRENCİLERİ**
Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU

16 **GEL ZAMAN GİT ZAMAN**
Murat SOYAK

19 **KALDIRIM**
Gönül TOKAYEVA

20 **PROF. DR. H. ÖRCÜN BARIŞTA'NIN ARDINDAN**
Nail TAN

22 **BEYDAĞ'ININ GÜNEŞİ**
Günver KORKMAZ (Beydağ'ının Kızı)

23 **ŞİİR SARRAFI ÖĞRETMENLERE İHTİYACIMIZ VAR**
Mehmet OCAKTAN

24 **BEN ARTIK GİTMELİYİM**
Mehmet BAŞ

25 **BİR OKYANUSUN KIYISINDAYIM**
İsmail ÖZMEL

26 **BAYBURT**
Abdullah SATOĞLU

27 **ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİ VE İSLAMLAŞMASI KONUSUNDA EMEKLERİ GÖZARDI EDİLEN HORASAN ERENLERİ**
Doç.Dr.Faruk GÜÇLÜ

29 ***EFKÂR KUŞATMASI***
Ali İhsan KOLCU

30 ***ÖLÜMÜNÜN 44.YILINDA ÂŞIK VEYSEL (1894 – 21 Mart 1973)***
Abdülkadir GÜLER

34 ***BİR LYS YAŞANTISI...***
Fırat ENSARİ

35 ***ŞİİR DÜNYAMDAN MISRALAR***
Bedrettin KELEŞTİMUR

36 ***MÜREKKEBE DEĞMİŞ AH'LAR***
Serpil KAYA

38 ***ANADOLU ÂŞIKLARI***
Kadir KAYA

39 ***AH BİR ÇOCUK OLSAM***
İlhan KORUYUCU

39 ***KAŞIM DEĞSE KİRPİĞİNE YENİDEN***
Cemal KARSAVRAN

40 ***ATEŞ TOPU***
Yusuf BAL

41 ***ELVEDA***
Hatice TÜRKOĞLU

42 ***HAİKULARA DEVAM(3)***
Bekir OĞUZBAŞARAN

43 ***SİİRT / ESKİ AHLAT ŞEHRİ KAZILARI DEVAM EDİYOR***

44 ***KAR SEYAHATLERİ Ahmet Hamdi Tanpınar'a***
Rasim DEMİRTAŞ

Sevgili Akpınar Okuyucuları,

"TÜRKÇENİN DÜNYA DİLLERİNE ETKİSİ"
"2017 Türk Dili Yılı"

V. Lefke Edebiyat Buluşması'nın konusu; (29-30 Nisan 2004) Günay Karaağaç, Özkan Öztekin, Halil Açıkgöz, Münevver Tekcan, Erkan Türkmen, Alla Yangın, Hasan Köksal, İmre Baski, Ferah Öner- Mustafa Öner, Metin Karaörs, Naciye Güngörmüş, Yusuf Azmun'un bildiri sunduğu; "Türkçenin Dünya Dillerine etkisi" başlığını taşımaktaydı. Bu bildirilerden meydana gelen, Prof. Dr. Günay Karaağaç tarafından düzenlenen 253 sayfalık, bu sevimli kitabı sizlere tanıtmaktan mutluluk duyuyorum.

Türkçe, konuşulduğu coğrafyaların genişliği bakımından dünyanın üçüncü dili, konuşanların sayısı bakımından dünyanın beş dilinden birisidir. Türkçe dil kuraları bakımından matematik bir yapıya sahip olduğunu Belçikalı Türkolog Johan VANDEWELLE çok açık bir şekilde ifade ediyor: "Türkçenin yapısı ideal bir dilin yapısıdır."(Age., s:163)

Türkçenin dünya dillerine verdiği kelimeler:

"Türkçe dünya dillerine binlerce kelime vermiştir.

Prof. Dr. Günay Karaağaç, Türkçenin komşularına verdiği beslenme kültürü ile ilgili kelimeleri şöyle tespit etmiştir. Farsçaya 258, Arapçaya 179, Rusçaya 300, Rumenceye 193, Bulgarcaya 185, Sırp-Hırvatçaya 347, Arnavutçaya 188, Yunancaya 141, Macarcaya 176."

" Giyim Kuşamla ilgili kelimeler: Farsçaya 233, Arapçaya 180, Rusçaya 280, Rumenceye 189, Bulgarcaya 183, Sırpça-Hırvatçaya 316, Arnavutçaya 163, Yunancaya 118, Macarcaya 171, Toplam 1529 kelime vermiştir."

" Araştırmalar Türkçenin başka dillere pek çok kelime verdiğini ortaya koymuştur. Mesela Açaryan, Ermeniceden Türkçeye 200 kelime girmesine karşılık Türkçeden Ermeniceye giren kelime sayısının 4000 civarında olduğunu belirtmektedir." (Günay Karaağaç, Dil, Tarih ve İnsan. Ankara 2002. S:139) (Age. S:170)

"Türkçe, dünyanın en zengin dillerinden biridir:

Türkçenin zenginliği a) Söz varlığında, b) Musiki gücünde,

c) Anlatım gücünde görülür.

A. Söz varlığının zenginliği: Türkçe söz varlığı bakımından dünyanın en zengin sözlüğüne sahiptir. Türkçenin söz varlığını sadece Türkiye Türkçesinin söz varlığı olarak değerlendirmemeliyiz. Nasıl İngilizcenin söz varlığı sadece Britanya adalarındaki İngilizlerin söz varlığından ibaret değilse, bu söz varlığı Britanya adalarının dışındaki Amerika, Kanada, Avustralya, Hindistan, Yeni Zelanda gibi ülkelerdeki insanların İngilizceye verdiklerinden meydana geldiyse, Türkçenin söz varlığını da Türkiye Türkçesi ile birlikte bütün Türk lehçe ve şivelerinin beraberce oluşturdukları söz varlığı olarak görmek gereklidir."(Türkçenin Dünya Dillerine Etkisi. 2004 Ankara, S: 171)

İlerde Türkçenin o eşsiz musikisinden ve diğer zenginliklerinden bahsetmeye vaktimiz olsun dileğindeyiz. Yeni bir sayı ile huzurlarınızdayız. Saygılarımla…

İsmail Özmel

OKUMAK ÜSTÜNE

Yaşar ÇAĞBAYIR

Bir dile ait yazı işaretlerini tanımak, bunlarla yazılmış metinlerin taşıdığı bildiriyi kavramak, çözmek; bir başka ifadeyle bu işaretlerin karşılığı olan sesleri çıkararak ya da sadece gözle izlemek suretiyle yazan kişiyle girişilen iletişimin beri tarafı olmak.

Bu fiilin kökü, kökeni kadim Türk savaş araçlarından olan "OK"la ilgilidir. Rivayet edilir ki her Türk boyunun kendine has bir "OK"u ve bu "ok" üzerinde özel "DAMGA"sı bulunurmuş. Bu damgalar ve ok tiplerine bakılarak -şimdiki balistik muayene yerine- kime ait olduğu bilinirmiş. Bu "OK" sadece bir savaş "muharebe" aracı değil, aynı zamanda "muhabere" aracı olarak da kullanılıyormuş. Nasıl mı? Diyelim ki Oğuz beylerinden Kam Gan-oğlu Bayındır Han, Şam işi ipek sayvanını gökyüzüne doğru yükseltmiş diğer Oğuz beylerini davet edecektir... Hemen beylerin sayısınca "OK" hazırlatıp, üzerine kendi özel "TAMGA"sını vurdurur, yine özel ulaklarla yola çıkarır. Ulaklar Oğuz beylerine ulaşıp Bayındır Han'ın "OK"unu takdim ederler. Bu "OK"u alan bey üzerindeki damgaya ve "OK"un biçimine bakarak "kimin ne için" gönderdiğini çözer. Yani Bayındır Han'ın ne demek istediğini anlarlarmış. Dilimizdeki "okumak" sözü işte buradan gelir. Tarafımıza ulaştırılan "OK"un kimin tarafından ve ne amaçla gönderildiğini anlamak demekken, bugün daha geniş anlamlara bürünmüştür. Bundan dört asır önce bile "çağırmak, da'vet etmek" anlamında Arapça "salâ", Farsça "âvâzdâden / kerden" ibareleri ile eşanlamlı olarak kullanımın yanında "kıra'at etmek, tilavet etmek" ve "muttâli' olmak" gibi anlam genişlemesine uğradığını görüyoruz.

Almanlar "lesen" (lîîzın), Fransızlar "lire"(lîır), İngilizler "toread" (tu'-rîıd), İtalyanlar "lesa" (lêsâ), Yunan halkı "ανάγνωση" (annâğnissîn), Ruslar "считывание" (şîdıbannî) derlerken Azerbaycan Türkleri "ohumak", Kazak Türkleri "okuv", Kırgız Türkleri "okû", Özbekistan Türkleri "okımak", Türkmenistan Türkleri "okamak", Uygur Türkleri "okımak" sözlerini kullanırlar.

Bir de şu yüce dinimizin kitabında geçen aynı anlamdaki kelimeye gelelim. Yaradan'ın peygamberimize bizim için ilk gönderdiği ayet / emir "İkra !.." diye başlar. "Oku!.." demektir. Neyin okunacağını, nasıl okunacağını da hemen akabinde bildirir. Bu kelime Arapça "kare'e" kökünden gelmektedir. Ve çeşitli kullanımlarla yüce kitabımızda 88 yerde geçmektedir. Ve yine aynı kökten gelen "Kur'an" kelimesi "okunan, okuyuş, mesaj" anlamıyla 37 ayette yer alır.

Bizler hem dinimizin "Oku!.." emrine uyarak, hem de kadim Türk geleneğinin

"ok"la davet etme geleneğine bağlı olarak çok okuruz, hiç durmadan okuruz; okumadan edemeyiz. O kadar çok okuruz ki...

Mesela:

Köy düğünlerimizde "okucu"lar gönderir, tanıdık, eş dost kim varsa "düğünümüze okuruz". Mevlitli "yemeğimize (toy) okuruz". "Nişanımıza okuruz". Hacca giderken helalleşmeye "okuruz". Dönüşte hediye takdimine "okuruz". Rahmet-i Rahman'a kavuşmuş bulunan atalarımızın ruhu için yapılacak derneğe "okuruz".

***

Bu tür okumanın, yani "çağırmanın, davet etme"nin dışında bakınız ne kadar çok okuruz:

Bir kere okuma işimiz adımızın söylenmesinden önce başlar. Yeni doğan bebeğimizin bir kulağına kamet getirir, diğerine "ezan okuruz".

Beğendiğimiz bir davranış sergileyen kişiye "âferin okuruz".

Haddini bildirmek istediğimiz birinin "canına okuruz"; üstüne üstlük bir de "canına ezan okuruz".

Yoklama yapmak için listedekilerin "adlarını okuruz", "isim isim okuruz".

Herkesin takdir ettiği ama bizim kıskandığımız birinin açıklarını aramak için "afişini okuruz."

Birinin neler düşündüğünü, ne yapmak istediğini, ya da gizlediği bir konunun aslını öğrenmek için ağzını yoklar "niyetini okuruz."

Bir toplantıda uzakta bulunan iki kişinin aralarında ne konuştuklarını anlamak için "dudak okuruz".

Karşımızdakinin hakkımızda ne düşündüğünü hemen anlarız çünkü "aklından geçeni okuruz".

En çok da paranın üstündeki rakamları üstelik çok çok daha iyi "okuruz".

Hoşumuza gitmeyen kalabalığın "alayına okuruz".

Yine aynı türden kişilerin veya nesnelerin "köküne bereket okuruz".

Hakkından gelemediğimiz kişi için Allah'ı yardıma çağırır "bela okuruz".

Bize iyiliği dokunan kim olursa olsun saatlerce iyiliğinden bahseder "kocakarı duası okuruz".

Çoğunlukla allâme kesilir "deryalar okuruz".

Aşka gelir, kafayı çeker "gazel okuruz".

Üzerimize vazife olmadığı hâlde "hariçten gazel okuruz".

Kahve içer telvesinden "geleceğimizi okuruz".

Bayramlık ağzımızı açar "yedi ceddine okuruz".

Beceriksiz çıkar "bina okuruz, döner döner yine okuruz."

Öğütlere aldırmadan "bildiğimizi okuruz."

Çalakalem yazar, "bir çırpıda okuruz".

Ağız dalaşı eder, ağza alınmaz sözlerle "dikiş okuması yaparız".

Canına kast ettiğimiz birinin öncelikle "duasını, sâlâsını okuruz".

Birini aldatmak, oyalamak için "masal okuruz, maval okuruz".

Kumar masasında rakibimizin elindeki kâğıtları "tersinden okuruz" hatta "suratından okuruz".

Evlerde, camilerde, mescitlerde toplanır "mukabele okuruz".

Her türlü naneyi yer, "estağfurullah okuruz".

Fala bakar, "niyet okuruz".

Elifi görünce "mertek diye okuruz".

Yemeğini yediğimiz kişinin "eline sağlık, kesesine bereket okuruz".

Kendisini hatırlar, sözünü eder "esamisini okuruz".

Karşımızdakinin düşüncelerini "gözlerinden okuruz".

Çok güzel şeyin bazen "içine okuruz".

Çok iyi tanıdığımız birinin "içini okuruz".

İstavrozundan başlar "silsilesine okuruz".

Kendimizden başkasına lâyık görmeyiz "Rabbenâ, hep bana okuruz"

Yazarın dediğine, doğrudan yazdığına bakmaz acaba ne demek istedi diye "satır aralarını okuruz".

Adamın kalbini bilir "yüreğinden geçeni okuruz".

"Babam sağ olsun!", "Çalış senin de olur, kıskanma!" "Bekle döneceğim." "Ömür biter yol bitmez!" gibi oldukça gelişmiş bulunan "kamyon edebiyatı okuruz"

"Vitrin yazılarını okuruz".

Yabancı dille yazılmış "işyeri adlarını okuruz".

Market alışverişlerinde "son tüketim tarihlerini okuruz".

Yiyecek maddelerinde "domuz eti, yağı veya jelâtini bulunup bulunmadığını okuruz".

Kasaplık hayvanın "İslâmi usullerle kesilip kesilmediğini okuruz".

"Helâl gıda damgasını okuruz".

Etiketlerdeki "fiyatları okuruz".

Yine çok gelişmiş ilân-ı aşk ifadeleri bulunan "duvar yazılarını okuruz".

Veciz bir şekilde, üst düzey eğitimle kazanılmış ağza alınmaz sözlerin yer aldığı "kenef edebiyatını okuruz".

Nazara karşı "okuruz, üfleriz".

"İçimizden okuruz".

"Dışımızdan okuruz".

"Ezberden okuruz".

"Su gibi okuruz".

Çok nadir de olsa geçmişlerimize "hayır dua okuruz", ama yine de "okuruz".

Ceddimizin mezarına uğrar "Fatiha okurduk". Şimdilerde yeni bir adet çıkardılar: "mezar taşı okuruz".

***

Okuruz evet okuruz. Sadece okur muyuz? Aynı zamanda okuturuz da...

"Çocuk okuturuz".

"Hasta okuturuz".

"Mektup okuturuz".

"Canına okuturuz".

"Bahtını okuturuz".

Hekimlik iş değil diye gider "hocaya okuturuz."

Delilerimizi akıllansın diye "pabucu büyüğe okuturuz".

Düzenbazlıkta o kadar ileri gitmişizdir ki zaman zaman "şeytana tecvit okuturuz".

Elimizde kalmış, modası geçmiş bir malı "kurtlu baklanın alıcısı" misali "birine okuturuz".

Karakolda, nüfus dairesinde "parmak ucu okuturuz".

Hastanelerde sözümüze, kimliğimize inanmazlar; "avuç okuturuz".

Banka kartımızı, kredi kartımızı AVM'lerde "pos makinesine okuturuz".

Havaalanlarında, giriş-çıkışlarda "suratımızı kameralara okuturuz".

***

Sadece sen-ben veya siz-biz değil başkaları da okur:

Müezzin "ezan okur", cemaat ne kadar kalabalık olursa olsun "imam bildiğini okur".

Kalın kafalıya dert anlatamazsın o yine "bildiğini okur".

Hile, oyun öğrettiğimiz adam sonra döner bize "lololo okur".

Bir dünya güzeli görsek "gözlerimiz felfecr okur".

***

Eskiden okuma yazmanın kıt olduğu söylenir; yabandan, askerden gelen mektuplar "okumuş biri"ne "okutulur"muş. Şimdilerde okuma-yazma düzeyimiz yükseldi, tavan yaptı "mektup okutma" tarihe karıştı. Sade mektup okutma mı?

Eskiden kızlar, oğlanlar birbirlerine kibrit kutusu içine koydukları mektuplarını sevdiklerine ulaştırmak için ağaç diplerini, çalı içlerini, duvar kovuklarını kurye olarak kullanırdı. Bu yüzden de kız çocukları "oğlanlara mektup yazar" korkusuyla "okutulmaz"dı. Çok şükür okuma düzeyimizin yükselmesiyle birlikte kızlarımız da okuryazar oldu. Duvar kovukları, ağaç dipleri tarihe karıştı. Herkes elindeki telefonla hemen her şeyi "okuyor", arkadaşından gelen mailleri ulu orta, otobüste, trende, durakta, sokakta, sınıfta rahatça "okuyabiliyor".

***

Okuduklarımız sadece bu sıraladıklarımla sınırlı değil. Hele uçkur altı öyle okumalarımız var ki... Söylemek şöyle dursun, saymakla tükenmez.

Gördüğünüz gibi işte böyle, biz bu kadar çok "okuruz / okuturuz".

Bir topluluk, bu kadar çok okuyorsa artık onda takat kalmamış, yorgunluktan bitap düşmüş ve "okumaktan bıkmış" demektir. Üstelik hiç vakti de yoktur. Bu yüzden, bir de siz siz olun, "kitap okuma"yı çıkarmayın Allah aşkına. El-insaf.

ŞİİRİ ÖNCE DOST(!)LARINDAN KORUMAK GEREKİR

İsmail ÖZMEL

Edebiyatın hangi mevsimindeyiz? Hangi eserler turfanda fiyatına alıcı buluyor, yerinde ve kantarındaki hangi eser tanıtım yazılarında ve sayfalarında yer bulabiliyor. Gazetelerin kitap eklerine bakınız, gazetelerin edebiyat için ayırdığı sütunlara bakınız. Hangisi derin okumaların, geniş kültürlerin, yılların birikimlerinin eseridir? Elbette içinde seviye kazanmışlar var, ama yüzde kaç önemli olan bu.

Ülke nüfusu 35-40 milyonlarda iken ortaya çıkan eserlere ve isimlere bakınız, seksen milyonuz, halen kitap ekleri ve dergiler belli kalıpların dışına çıkabiliyorlar mı? Belli şablonların tekrarı halindeki yazılar, kitaplar bize ve edebiyatımıza ne kazandırdığını merak ediyorum.

Böyle derken belli bir kalıbı dayatan yayınlar, kitaplar diğerleri ile eşit şartlarda piyasaya çıkabilseler, nefesleri kaç yüz metrede pes eder, bilemem. Son on yılın çok satan romanlarından kaçına; on-yirmi yıl sonra da okunabilir; notu verilebiliriz? Efendim bu roman patlaması bir gelişmedir. Güzel, acaba bu roman okuyucuya ne vermiştir veya ne vermek istiyordur. Gayesine ne derece hizmet etmiştir. Yazarı önce romanı yazmak cesaretini hangi birikimine dayanarak göstermiştir. Hangi yayınevi bu büyük kabiliyeti nasıl keşfetmiş ve çıkar çıkmaz binlerce satabilmiştir. Bu tezgâh işine; aradan yarım asırdan fazla zaman geçtiği halde; bir türlü akıl erdiremedim. Adam ilk romanını çıkarıyor, belli gazete ekleri hemen eser üzerine atlıyor ve bakıyorsunuz kimsenin adını bile duymadığı, daha önce hiç bir yayın organında görülmemiş, bu büyük kabiliyet karşımıza üç-beş yıl içinde koca bir kalem olarak çıkarılıyor.

Kimse çıkıp da kardeşim bu önce bir roman olmuş mu, yoksa kırık dökük bir anı kitabı mı, yoksa sonbahar rüzgârının savurduğu bir gönlün neşideleri mi? Eğer öyleyse yeterince başarılı bir üslubu ve hikâyesi var mı? Kurgu ve Türkçeye hâkimiyet nerelerdedir? Edebiyatımızda münekkit ihtiyacı asıl bu gibi furyaların olduğu dönemlerde daha çok hissedildiğini birileri çıkıp söylemeli.

Yıllar önce, adı duyulmuş bir romanı okuyayım diye elime aldım, 35 sayfasına dayanabildim. Cümleler ağzımın bir ucundan dökülmeye başladı. Gayrı ihtiyari elimi ağzıma götürdüm, olacak gibi değil, ağzıma tad vermedi, bıraktım. Şimdi bu romanın şöhreti yurt dışına kadar uzandı, bir Türk yazarın eserinin başka dillere çevrilmesi beni de mutlu eder. Ama bu yenilerin önce Türkçe açısından başarı derecesi nedir, elime alsam kaç sayfasına dayanabilirim bilemiyorum.

Yazarı her ne kadar bu romandır dese de, bu kitapların zamana ne kadar dayanacağını

ve hakikaten roman sayılıp sayılmayacağını yakın zamanda göreceğiz. Ama bu kadar genç kalemlerin, bu kadar kısa zamanda ve ilk eserlerinin de roman olduğunu söylediklerinde, bu bir heves rüzgârıdır, önümüzdeki 10-20 yıl içinde kaç esere daha vücut verecek diye merak ediyorum desem yeridir.

Hikâye sahasını daha ilginç bulduğumu söylemeliyim.

Salkımsöğüt Yayınları arasında çıkan Ali İhsan Kolcu'nun "Türk Öykü Dağarcığı" adlı hacimli iki ciltlik eserini görmeden öykü dağarımızın bu kadar geniş ve zengin bir birikime sahip olduğunu ben de bilmiyordum.

Siz Refik Halit Karay'ın Ayşegül hikâyesini okudunuz mu? (I. Cilt, sayfa: 183) Yer isimlerinden kişi isimlerine, meyve, çiçek, ağaç, isimlerine kadar Türkçenin bir renk ve ahenk cümbüşü. Bu halı bu kadar mı güzel dokunurmuş, okurken, tahayyül ederken bu kadar mı zevk alınırmış… Hele bir bitişi var:

Temmuz sıcağında, serin bir akarsuda ellerinizi dolaştırmak gibi, parmaklarınızın ucundan başlayarak elinize, oradan kolunuz ve bütün vücudunuza ulaşan bir serin ürperti. Bu ancak bir ustanın kıvrak kalemi ile Türkçenin büyülü kelimeleri el ele verince ortaya çıkıyor, bir gül kokusu, bir gül suyu rüzgârı mı desem, bu kadar güzel bir musiki dinlemedim diyenleri haklı çıkaracak bir manzara.

Öykünün son paragrafını beraber okumaya ne dersiniz?

"- Küçük Ayşegül, cici, şirin, şen Ayşegül, güzel Ayşegül! Milliyet muhabbetini insan sadece gazete sayfalarında, meclis salonlarında, ikbal mevkilerinde veya harp meydanlarında değil, böyle bir minimini isimde ve bir küçük köylü kızının yüzünde okuduğu zamandır ki duygusunun derinliğini görüyor ve yüreğinin sızısını duyuyor."

Hikâye yazımında da bir duraklama olduğunu sanıyorum. Akpınar'ı çıkardığımız ilk dönemlerde öyküleri sıraya kor öyle yayınlardık. Şimdi öykü yazımında tatminkar bir nokta mıyız? Dergi mutfaklarında bulunanlar bunu daha yakında bilirler. Bu azalışta belki dergi sayısındaki artışın da etkisi olmuştur.

Hikâyede yakaladığımız zirvenin eksilmeden ve aşağılara çekilmeden devam etmesini hem diliyor, hem de umuyorum. Çünkü onların önlerinde ve temellerinde büyük ustalar ve ciltler dolusu birikim, onlara moral ve hız verecek kadar güçlü ve zengin.

Türk hikâyeciliği bir umman, birbirinden güzel örnekler, insan gurur duyuyor. Ulaşabildiğim örneklerden hareketle yeni kalemlerin, hikâyeciliğimizin zirvelerini yeterince okumadıklarını, onların birikimlerinden yeterince yararlanmadıklarını söyleyebilirim.

Şiire bir türlü elim varmıyor. Çünkü onu; bazı edebiyat dergileri; okuma sınırları dışına attı. Klasik tarzda yazılmış şiirlere sayfalarında yer vermiyor ve bunu da açıkça söylemekten çekinmiyor. Öyle ölçülü kafiyeli şiir mi olurmuş, anlamlı, ahenkli, hayalli, nasihatli şiir mi olurmuş? Türk Şiirinin kaynaklarını unutmuş veya öyle görünen zihniyetlerin Türk şiirine nefes aldırmaları nasıl mümkün olur, bilemiyorum.

Soyut resim gibi soyut şiir de moda. Birçok örneği üzerinde durdum, şair yükü adeta

okuyucunun sırtına yüklemenin rahatlığı içinde. Zevk al, bir anlamı bul ve ifade et, yahut da duygu ve düşünceyi söze yüklemeye vaktim yok, ne olur zahmet et, kelimeden şiire, ahenge ve manaya çıkabilirsen sen çık ve yükümü hafiflet mi demek isteniyor?

Soyut şiirin mısralarında gezinirken zihinde beliren sanatsal tatmin mi bu şiirin esas gayesi, yani şiiri ferdi bir noktaya indirgemek, yapılmak istenen bu mu? Halk-Millet bu şiirin neresinde? Doğrudan doğruya şiir ferdi birikim ve yoruma istikbalini bağlamışsa, geniş kesimleri ve yaşadığımız coğrafyayı olsun kucaklamıyorsa, bu şiirin işlevi ne oluyor, sadece ferdi tatmin mi? Ahenk ve hayal, mısra cümlesi ve bütünlük şiirin hudutları dışındaki beldelerin adı mıdır? Şiirde anlam olmasa da olur mu demek isteniyor? Bütün bu söz ve yorumlar kötü örnekler içindir. Ya değilse yeni tarzın da güzel örnekleri vardır.

Önce şiirin dostuyuz diyenler, şiirimizin Yunus Emre ile başlayan (bugünkü bilgilerimize göre) ve günümüze kadar gelen serüvenini nasıl değerlendiriyorlar? Yunus'ça, Fuzuli'ce bir zirve ifadeyi yakalayan yok mu diyorlar, yoksa bu divan edebiyatı, bu halk edebiyatı nazım şekilleri ve söyleyişleri artık tarih olmuş, hatıra olmuştur, onlardan alınacak bir ders, bir ilham olamaz mı diyorlar. Eski şiir hazinemizin her şeyi güzel ama seçtikleri biçimlerin zamanı ve modası geçmiştir mi diyorlar? Halk edebiyatının koşması kendi mecrasında yaşamaya devam ediyor, ama divan edebiyatının mesnevi, gazel ve benzeri kalıpları ve kafiye dönemi bitmiştir mi demek istiyorlar? Yani şiir deyince ne anlıyorlar, Türk şiiri nasıl olmalıdır? Önce bu noktada bir anlaşırsak, ondan sonra yayınevlerini ikna kolay olur.

Ormanın sapı bizden dediği nesne var ya onun gibi, önce şiir dostuyuz diyenlerin elinde, şiire hiç benzemez bir kürekle, Türk şiirinin temelini küllemeye, külle örtmeye, gözlerden saklamaya çalışıyorlar. Yeni heveslere imkân vermezsek eskileri küllerden kim kurtaracak?

Şiire önce dostları çelme atmaktan vazgeçmeli, dergi sayfalarına, antolojilerin önüne gerdikleri çalıları çekmeli ki Türk şiiri bütün çeşitliliği ve güzelliğiyle geleceklere daha gür ve daha görkemli akmaya devam etsin.

Türk şiiri önce dostlarının hışmından kurtarılmalı, sonra da yayınevlerine şirinlik muskası dağıtılmalı.

ARKASINDAN, "KIRK KÖPEĞİN HAVLADIĞI" KURT! MEHMET ATEŞOĞLU

Abdullah SATOĞLU

Kendilerini yakından tanıdığım ve hepsiyle de en samimi dost olmanın engin mutluluğunu yaşadığım 125 şair, edip ve fikir adamıyla ilgili, anekdot ve intibalarımızı, AKÇAĞ yayınları arasında çıkan "Edebiyat Dünyamızdan Hoş Sedâlar" isimli kitapta yayınlamış bulunuyoruz.

IV ciltte yer alan bu 125 şahsiyetin 87'si, ne yazık ki aramızdan ayrılmış bulunuyordu…Onlara, mümtaz eğitimci ve şair Mehmet Ateşoğlu'nun 27 Temmuz 2017 günü vefatıyla, bir yenisinin daha eklendiğini, değerli kardeşim Âlim Gerçel'den öğrenince, âdeta şoke oldum…

Mehmet Ateşoğlu'nu, 1950'li yılların başından itibaren, Nihal Atsız'ın İstanbul'da çıkardığı "Orkun" başta olmak üzere, zamanın birçok Türkçü dergilerinde yer alan hamasî şiirleriyle tanımıştım. 1960'ta Kayseri Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak atanınca, şahsen tanışma imkanını bulmuştuk.

Son derece samimi, heyecanlı, atak ve idealist bir şahsiyet olarak , kısa bir süre sonra, gerek öğretmen ve öğrencilerin, gerekse sanat ve edebiyat çevrelerinin geniş sempatisini kazanmış, hemen bir yıl sonra da, tarihî Kayseri Lisesi'ne müdür olmuştu. Onun, makam odasının duvarına astırdığı:

"Arkasından kırk köpek havlamayan kurt, kurt değildir!"tarzındaki levha, mertlik ve yiğitliğin şiarı olarak müdürlük yaptığı sürece orada asılı kalmıştır.

1926'da Kayseri'de doğan Ateşoğlu, ilk tahsilini Kayseri'de yaptıktan sonra, Ankara Gazi Lisesi'ni ve Ankara Üniversitesi Dil,Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Edebiyat öğretmenliğine ilk defa Afyon Lisesi'nde başlamış, vatanî görevini yaptıktan sonra Nevşehir Lisesi'ne, oradan da Kayseri Lisesi'ne atanmıştı.

1961'de Kayseri Lisesi Müdürü iken, Cumhuriyet Bayramı'nı kutlama töreninde, Ziya Gökalp'ın , Atatürk ilkelerine ışık tutan:

• Türk milletindenim, • İslâm ümmetindenim • Garp medeniyetindenim

sözlerini üç ayrı pankart halinde yazdırıp, öğrencilerin elinde, geçit resmine sokmuştu…Sol görüşlü bir gazetenin, yukardaki sözlerden sâdece "İslâm ümmetindenim" yazılı pankartın resmini çekip yayınlaması üzerine, o zaman Doğu Menzil Kumandanı olarak Kayseri'de bulunan General Faruk Güventürk'ün de baskısı ile, Mehmet Ateşoğlu, "ümmetçilik propagandası yaptığı" mülâhazası ile Adana'ya atanmış ve mahkemeye verilmişti.

Mahkeme sürerken, Ateşoğlu, aleyhindeki bu komplodan yararlanmış ve 1965 genel seçimlerinde, Adalet Partisi listesinden adaylığını koyarak, Kayseri Milletvekilliğine seçilmişti.

Çocukluğundan beri merak sardığı "bağlama çalma" ve "edebiyat hocalığı" hevesinin tahakkuk etmesinden büyük bir mutluluk duyduğunu söyleyen Mehmet Ateşoğlu: "Edebiyat öğretmenliğimden duyduğum haz, en az bağlama çalmaktan duyduğum haz kadar tatlıdır." demiş ve milliyetçilik şuurunun: "Daha küçük yaşlarda iken okumaktan zevk aldığı Köroğlu, Battalgazi ve benzeri eserlerden doğduğunu" ifade etmiştir…

Bazen rûhunun akislerini dinlemek ihtiyacını hisseden şairimiz, bu derin iştiyak içinde duygularını:

……..

Bulanı bulanı durulur gönül
Gördüğü güzele vurulur gönül
Dağlarda tahtına kurulur gönül
Tek başına buyruk sultanlar gibi.

Gönül bağlanmadı avrada ata
Ancak ülkü bağlar beni hayata
Ömrüm sığamazken şu kâinata
Savrulur gurbette hazanlar gibi.

Ateşoğlu der ki, her şey bahâne
Güzel sevmek için geldim cihâne.
Yaşarım gönlümce ben de şahâne
Dünyaya hükmeden hâkanlar gibi.

Mısralarında görüldüğü gibi, coşkun bir ruhla kâğıtlara dökerek, bunlara vezin ve kafiye yardımıyle, şekil vermesini bilmiştir. Mehmet Ateşoğlu'nun; büyük Türkçü Mehmet Emin Yurdakul'un:

"Unutma ki, şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş, öksüz çocuk gibidir!"

mısralarından mülhem olarak terennüm ettiği ve bir zamanlar sık sık düzenlenen "Komünizmi Tel'in" mitinglerinde, dillerden düşmeyen "Koçaklama"sını, bir kere daha okuyarak, aziz ruhunu şâd edelim:

KOÇAKLAMA

Bu dünyada ömrümüzü
Niçin böyle sürürüz hey!
Yeter artık durduğumuz
Dura dura çürürüz hey!

Boşanırız yağan gibi
Atılırız doğan gibi
Kelleleri soğan gibi
Hendeklere kürürüz hey!

Bilir cihan Türk ırkını
Yerde koymaz bir hakkını
Birgün düşmanın ufkunu
Kartal gibi bürürüz hey!

Kaynaşıyor Türk yurtları
Diner birgün hep dertleri
Kurtarıcı Bozkurt'ları
Şahlanırken görürüz hey!

Atillâ'nın kılıcıyle
Bozkurtların en genciyle
Asırların o hıncıyla
Devler gibi yürürüz hey!

Ateşoğlu der meydanda
Belli olur er meydanda.
Dövüşürüz her meydanda
Türklük için ölürüz hey!..

PROFESÖRLER VE VEFALI ÖĞRENCİLERİ

Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU

Vekil öğretmenliğimi de eklersek öğreticilik yıllarımın toplamı 43'ü buluyor. Bu süre içinde ilkokuldan doktora sınıflarına kadar binlerce öğrenci yetiştirdim. Kısa bir süre yurt dışında da bu mesleği yerine getirdiğimi de hatırlatmalıyım. Bu binlerce öğrenci içinde gerçek anlamıyla hayrü'l- halef diyebileceğimiz pek çok öğrencimiz oldu. Sağ olsunlar. Hatırlatalım, içlerinde çürük yumurtaların bulunabileceği unutulmamalıdır. Elbette o binlerce öğrencimin belki de yüzde doksan dokuzuyla bir daha hiç karşılaşmadım. O da kaçınılmaz bir gerçektir. Ancak öğretmen-öğrenci ilişkilerimizin günümüzde de çok canlı bir şekilde sürdürülen örnekleri vardı.

Yazımızın başlığındaki vefa kelimesi benim için çok anlamlıdır. Ben, Konya'da, Konyalı Ebu'l-Vefâ Hazretleri'nin adını taşıyan sokağın çocuğu sayılırım. Vefa'nın ne olduğunu en iyi bilenlerden biriyim. Ancak vefasızlığı yaşayanlardan olduğumu da asla unutmuyorum. Benim, karşılığında maaş alarak öğretmenliğini yaptığım her öğrencimden vefa beklemek hakkım olmamalıdır. Vefa, ancak herhangi bir karşılık beklemeden yapılan işlerle ilgili olmalıdır. Örnek vermemiz gerekirse şöyle diyebiliriz:

Parası kalmadığı için memleketine gidemeyen bir öğrencinize karşılıksız para verirseniz, ondan vefa bekleyebilirsiniz, ama vefasız çıkarsa da ne gam. Ancak mezun ettiğiniz bir öğrencinize belki de ona bir iyilikte bulunmak için özel bir yüksek lisans veya doktora kadrosu ilan ettirirseniz ve o da başarılı olursa herhalde size bir vefa borcu olmalıdır. O kadronun ilan edilmemesi halinde belki de öğretmenlik sınavını bile kazanamayacaktı.

Bir arkadaşım anlatmıştı. Elinden tuttuğu biri (hanım veya bey, fark etmez), basamakları hızla çıkarak elinden tutan hocasıyla aynı unvanı yakalar. Ancak artık ortada hocalık mocalık kalmamıştır, İş, 'Ne yani, sen de yardımcı doçentsin, ben de…' aşamasına gelmişse burada başka şeyleri aramamız gerekecektir.

Bunca girişin sebebi, 2017 yaz aylarında bir gazetede gözümüze ilişen bir başsağlığı ilanı idi. Önce ilanımızı okuyalım.

BAŞSAĞLIĞI

Yetişmemde emeği geçen büyük insan , saygıdeğer insan

Prof. Dr. LÜTFÜ ÖĞÜŞ'ün 24 Temmuz 2017 tarihinde vefat ettiğini üzüntü ile öğrenmiş bulunuyorum. Kendilerine Allah'tan rahmet, sevenlerine saygıdeğer eşine, sevgili evlatlarına, çok sevdiği torunlarına kendim ve eşim adına sabır ve başsağlığı dilerim. Nur içinde yatsın. Öğrencisi Prof. DR. YILDIRIM SEZEN

(Sözcü, 27 Temmuz 2017)

Prof. Sezen, benim Atatürk Üniversitesi'nden tanıdığım bir arkadaşımdır. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü öğretim üyesi idi. Emeklidir. Kardeşi Yrd. Doç. Dr. Lütfü Sezen ise öğrencim ve bilim dalından meslektaşımdır. Merhum Öğüş'ü de Atatürk Üniversitesi'nden tanırdım ve samimiyetimiz yoktu, çünkü orası büyük ve kalabalık bir bilim yuvası idi.

*****

Üniversitede öğrencisi ve Türk Dil Kurumu'nda 18 yıl arkadaşı olmakla gurur duyduğum, son öğretmenim Prof. Dr. Ömer Faruk Akün Beyefendi'nin vefatını 03 Mayıs 2016 tarihli iki İstanbul gazetesinin ölüm ilanlarının yer aldığı sayfasında okumuştum. Bu ilan beni 1960 yılının Kasım ayına kadar götürüverdi. Çünkü o günlerde bölümümdeki öğrenciliğim başlıyordu. Merhum Akün de Yeni Türk Edebiyatı derslerimize gelen, Prof. Ahmet Hamdi Tanpınar'dan sonraki ikinci hocamızdı. Akün Bey henüz profesör olmamıştı.

ACI KAYBIMIZ

Merhum Fatma İrfan Hanım ve merhum Ahmed Ziyaeddin Bey'in evlatları, merhum Feridun Akün'ün ve Rauf Akgün'ün kardeşleri, Haluk Akün ve Erdem Akgün'ün amcaları, Verda Neslihan Akün'ün biricik babası, Safiye Nebile Akgün'ün biricik eşi

İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Başkanlarından

Prof. Dr. ÖMER FARUK AKÜN

2 Mayıs 2016 tarihinde vefat etmiştir. Cenazesi 4 Mayıs 2016 Çarşamba günü öğle namazına müteakip Karacaahmet Şakirin Camii'nden kaldırılarak Karacaahmet Mezarlığına defnedilecektir. AİLESİ (Hürriyet ve Sözcü, 03 Mayıs 2016)

Hocamızın ölüm ilanını okuyunca aşağıda bir örneğini vereceğimiz bir başsağlığı iletisi ile onlarca dostumu ve öğrencimi bilgilendirmiştim. Onlardan gelen pek çok cevaptan da birkaç örneği eklemeyi uygun buluyorum.

Değerli Meslektaşım, Arkadaşım, Öğrencim,

Hayatımdaki son öğretmenim, muhterem insan, âlim ve fâzıl Prof. Dr. Ömer Faruk Akün, 02 Mayıs 2016 Pazartesi günü, İstanbul'da vefat etmiştir. 1960'da başlayan öğretmen-öğrenci yakınlaşması 56 yıldan beri sürüp gidiyordu.

Doçentlik jürimde yer almıştı, Türk Dil Kurumu'nda 18 yıl (1983-2001) birlikte çalışmıştık. Bilim kurullarında daima yan yana otururduk. A. H. Tanpınar, R. R. Arat, A. Caferoğlu, F. K. Timurtaş, M. Kaplan, T. Banguoğlu, A. N. Tarlan, A. Karahan, S. Buluç, F. İz, M. Ergin ve N. Hacıeminoğlu'dan oluşan zincirin son halkası da bizlere veda etmiştir.

05 Nisan 1926 tarihinde İstanbul'da dünyaya gelen edebiyatımızın bu SON âlimine Allah'tan rahmet, eşi Safiye Nebile Hanımefendi'ye, kızı Verda Neslihan Akün'e başsağlığı diliyorum.

SAİM SAKAOĞLU

[İletimde olmayan NOT: Prof. Ali Alparslan hocamız dersimize hiç girmedi.]

*****

Muhterem Hocam, başınız sağ olsun. Türkoloji camiasının başı sağ olsun. Allah rahmet eylesin.

Biz hocaya karşı hürmet ve vefayı sizden öğrendik. Bugün de aynı hürmet ve vefa duygularınızı paylaşarak bize örnek oluyorsunuz. Allah, sizi başımızdan eksik etmesin, sağlıklı ve uzun bir ömür nasip etsin.

Hayırlı kandiller dileyerek selam ve hürmetlerimi arz ediyorum.

[Prof. Dr.] Dilaver Düzgün (3 Mayıs 2016)

Muhterem insan, âlim ve fâzıl Prof. Dr. Ömer Faruk Akün hocamıza Yüce Allah'tan rahmet diliyor, ailesine ve dost ve öğrencilerine sabr-ı cemil niyaz ediyorum.

[Ecz.]Müjgân Üçer (3 Mayıs 2016)

Merhaba, Saim Bey!

Acinizi paylashir, butun kalbimizle uzuluyoruz. Tanri merhum Ömer Faruk Akün bey efendiye rahmet, Sizlere sabir versin.

Saygilarimla,

Vagif Sultanli (3 Mayıs 2016)

Değerli Hocam Başınız sağ olsun. Benim de üniversiteden hocamdı... Mekanı cennet olsun. Saygılar..

Aynur Koçak (3 Mayıs 2016)

Sevgili Ağabey;

Hoca'yı ben de sever sayardım, gerçekten son allâme idi. Tanışıklığımız eskilere uzanır amma yakın görüşmezdik. Uzun zamandan beri hasta idi. Allah rahmet eylesin. İnna Lillahi ve İnna İleyhi Râci'un...

Sevgili ağabey, Allah sizlere uzun ömürler versin; sağlıkla saadetle hep başımızda olun...Selam ve saygılarımızla...

Sabri Koz (3 Mayıs 2016)

Değerli Hocam, biz de sizlerin derin üzüntünüzü paylaşıyor, değerli merhum Hocamıza Cenabı Hak'tan rahmetler diliyoruz. Başınız sağ olsun.

(Konyalı yazar) İsmail Detseli (3 Mayıs 2016)

Değerli Sakaoğlu Dede,

Başınız sağ olsun. Bugün Türk Dili için yazımı kaleme aldım. En geniş bilgiyi İhsan Işık'ın ansiklopedisi ile Birol Emil ve Abdullah Uçman'ın hakkında yazdığı yazılarda buldum. Allah rahmet eylesin. Babasının adını galiba ölüm ilanında yanlış yazmışlar.

Ahmet mi, Mehmet mi, tereddütte kaldım. Selamlar...
Nail Tan (3 Mayıs 2016)

Değerli Hocam,
Sizin de başınız sağ olsun. Yapacak bir şey yok, biraz önce ya da biraz sonra, ama hepimizin sonu aynı. Önemli olan geride hoş bir seda bırakmak... Prof. Dr. Ömer Faruk Akün hocamız da hoş bir seda bırakarak, çalışmalarıyla ölümsüzleşerek aramızdan ayrıldı. Allah rahmet eylesin, mekanı cennet olsun...
Allah, sizlere sağlıklı uzun ömürler versin.
Saygıyla ellerinizden öpüyorum.
Kızınız Esma [Prof. Dr. Şimşek] (4 Mayıs 2016.)

Hocam,
Başınız sağ olsun.
Ömer Faruk Akün Hocama da Allah'tan rahmetler dilerim. Mekanı cennet olsun.
Nuri Sezer [Uzm. Dr.] (4 Mayıs 2016)
[Acı not. Tıp doktoru bu aydın insan da üç ay sonra genç yaşta aramızdan ayrıldı.]

Muhterem Hocam,
Üzüntünüzü, acınızı paylaşıyorum. Ömer Faruk AKÜN hocamıza Allah'tan rahmetler diliyorum. Ömrünü bilime, bilim insanı yetiştirmeye adamış hocamızı Rabbim mübarek bir gecede yanına almış. Allah geride kalan yakınlarına, dostlarına ve siz değerli hocamıza uzun ve sağlıklı ömürler ihsan eylesin. Ellerinizden öpüyorum.
Selam ve saygılarımla.
Prof. Dr. Ceyhun Vedat UYGUR (4 Mayıs 2016)

Muhterem Hocam,
Allah Hocamızdan rahmetini esirgemesin; yakınlarına, arkadaşlarına, öğrencilerine ve sevenlerine sabr-ı celil ihsan etsin. Ellerinizden öpüyorum. Afyonkarahisar'dan baki selam. [Prof. Dr.]Celal DEMİR (4 Mayıs 2016)

Evet, Ziraat profesörü bir öğretmenin aramızdan ayrılması beni Akün Hocama kadar götürdü. Biz, bilime ve bilim insanına ne kadar saygılı olduğumuzu bilmeyenlere de hatırlatmak istedik. Ama bu duyguları yükleyemediğim veya yükleyemediğimiz öğrencilerimizin olmasını da yadırgamıyoruz. Başka üniversitelerde vaktiyle yaşanıldığını işittiğimiz olayların her öğreticinin başına gelmesi kaçınılmazdır. Çünkü atalar ne demişti: İnsanoğlu çiğ süt emmiştir. Siz isterseniz, balık'lı Hâlık'lı sözümüzü de hatırlayabilirsiniz.

Ve her yaştan, çalışan veya emekli olan öğretmenlerimize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

GEL ZAMAN GİT ZAMAN

Murat SOYAK

Mutluluk ve hüzün arasında geçiyor bir ömür. Mutluluk, "mut" kökünden iki yapım eki (lu, luk) ile oluşturulmuş türemiş bir kelime. Bu yönüyle yıkım değil de "yapım" dikkat çekiyor. Bir de mutluluk sürekli yaşanan bir hal değil, anlık. Şairin söylediği: "Kim istemez mutlu olmayı/Mutsuzluğa da var mısın?" Evet, mutlu olmayı herkes ister, umar, bekler. Yalnız hayatın içinde hüznün desenleri, nakışları da vardır. Şark keder ile yoğrulmuştur. Mutluluk daim değil, "hüzün ki en çok yakışandır bize."

*

Hayatın içinden mısralar. Cahit Sıtkı söylemiş: "Her doğan günün bir dert olduğunu/İnsan bu yaşa gelince anlarmış."

*

Bütün zorluklara rağmen edebiyat-sanat dergileri çıkmaya devam ediyor. Edebiyatın içinde insan var. Umut daima..

*

Ölüm fotoğrafları paylaşmak şimdiye kadar neyi çözdü? Evet, elimizden bir şey gelmiyor. Perişanlık, acizlik almış yürümüş. Düşmanlar çok tamam da biz mükemmeliz değil mi? Bari dua edelim. Sonra çalışalım, gayret edelim. "Kahrolsun şu, kahrolsun bu" demekle mesele çözülmüş olmuyor. İlim, irfan, sanat, üretim, iktisat, tefekkür nerede? O zalimler yıllardır vuruyor. Biz köşemizde kıvrılıp ağlıyoruz. Beddua etmekle insanlığın yaşadığı büyük sorunu çözmüş olmuyoruz. Artık muhasebe zamanı, sorgulama zamanı...

*

Burdur yöresine ait bir söyleyiş: "Cahallık çok kötü. Cahallık, cavırlıktan çok kötü." Bir hikâyede yer verilmiş. Sevdim bu özlü sözü.

*

Bir yaz daha geçti
Kan ağlıyor insanlık
Bir yaz daha geçti
Dinmedi acılar

*

Kan ter içinde çalışıyor. Çocuklarına helalinden bir ekmek götürmek için çabası. Yazın sıcağı kavuruyor. Alnında biriken ter yol bulup birden göz çukuruna iniyor. Ter gözünü yakıyor. Kamyon kasasındaki kireç torbaları gün batmadan indirilecek. Bugün bu iş bitmezse eğer yevmiye de yok. Eli yüzü kireç tozu. Bir ara durup terini siliyor, bir nefesleniyor.

Eskimiş, rengi solmuş gömleğinin açık yakasından kireç tozları girip terli sırtına

yapışıyor. Bir müddet sonra sırtında bir sızı başlıyor. Kıvranıyor, yerinde duramıyor. Yüzünde acının derin izleri. Kireç torbaları inecek ama takati kesiliyor.

*

Kuyuya çakıllar atıp ses beklerdik
Bir oyunu sürdürmenin tatlı telaşı
Çayır çimen içinde mor sümbüller
Bildim, toprağın derin çağrısı

*

Ne hoş söylemiş Neşet Usta: "Cahildim, dünyanın rengine kandım."

*

Çocukluk günlerimde okuduğum ilk kitaplardan biri de Muzaffer İzgü'nün "Ekmek Parası" isimli eseriydi. Bu kitabı mahalle arkadaşlarımdan Yavuz hediye etmişti.

O gün Yavuz'un dedesinin oturduğu eve gittik. Beyaz badanalı bir odaya girdiğimizde şaşırmış ve çok sevinmiştim. İlk defa o kadar çok kitabı bir arada görmüştüm. Kitaplara dokunmak bir neşeyi, sevinci çoğaltıyordu. Kitaplar Yavuz'un öğretmen dayısına aitmiş. O gün arkadaşım Yavuz, kitaplıktan aldığı "Ekmek Parası" kitabını bana hızla uzatıp "Al, senin olsun" dedi. Sonraki yıllarda Muzaffer İzgü'nün diğer kitaplarını da okumuştum. Özellikle çocuk kahraman Ökkeş'in maceraları ilgimi çekmişti.

Eğitimci-Yazar Muzaffer İzgü vefat etti. Çocukluk günlerimden bir yaprak daha dalından koptu. Sevenlerine, yakınlarına başsağlığı dilerim. Allah rahmet eylesin.

*

Çocukluk insanoğlunun en güzel, en sahici çağı. Sonrası heyhat dünya telaşı…

*

İnsan sağlık sorunları yaşar da nasıl hatırlamaz şu hikmetli, derin mısraları: "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi". Evet, önce sağlık...

*

Günümüzde bazı şeyler, kırılıp kışa hazırlanan taze fasülye kadar sahici değil. Sarı sıcak altında kuruyan kayısı "yandım, piştim" der gibi.

*

"Gazap Üzümleri" romanını lise yıllarımda okumuştum. Günlerce etkisi altında kaldığım bir romandı. Hatta bu romanın tesiriyle o dönemde bir hikaye de yazmıştım. Velhasıl bu romanın gönlümde müstesna bir yeri vardır.

*

Toprağın suya kavuşmasıdır. Su, içli içli söylemeye başladı: "Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yarim kara topraktır/Beyhude dolandım, boşa yoruldum/Benim sadık yarim kara topraktır."

*

Dalında güzel
Dalında çok güzel
Yaşasın bakalım

Mevlâ görelim neyler?

Dalından düşen dutlar
Ekşi tatlı zamanı taşır
Bir varmış bir yokmuş
Derken ömrüm ömrüm

*

‘Günülemek’ hakkında… Çocukluk günlerimde sıkça duyduğum bir kelime idi ‘günülemek’. Özellikle kardeşler ve akranlar arasında ‘kıskanma’ anlamında kullanılırdı. Ayağında kara lastik, kara. Çocuğa babası gıcır gıcır iskarpin almış. Gel de şimdi günüleme!..

*

Taş, taş üstünde durmuyor. Soluyor boya, dökülüyor sıva, yıkılıyor duvar. Ömür dediğin geçip gidiyor. Ne mutlu hoş seda bırakanlara!..

*

Ne eski komşularımız kaldı
Ne de o ahşap pencereler
Bir devir kapanıyor öyle mi?

*

-Şeker toplayan çocuklar da kalmadı arkadaş, bu nasıl dünya!

Çocukluk günlerimde az mı şeker topladım. Nerede o eski bayramlar, eskimeyen güzellikler!..

*

Tiryaki ve otlakçı bir masanın etrafında oturmuşlar. Otlakçı yine neşeli. Tiryakinin düşünceler içinde yorgun, bezgin bir hali var. Tiryaki dayanamayıp birden sesini yükseltti.

-Bu sigarayı artık bırakacağım, yetti artık kardeşim!..

Otlakçı gayet sakin. Kimseler duymasın diye yavaşça tiryakinin kulağına doğru eğilip söyledi:

-Bırakmayalım abi, bırakmayalım.

*

Şair Yusuf Bal'ın yeni şiir kitabı "Da"."Deneysel ve görsel biçimleri dahil ettiği şiirleriyle özgün bir tarz oluşturan şairin şiirleri" edebiyatımız adına önemli bir kazanım. "Ücra İşlem", "Göz Kuşağı" şiir kitaplarından sonra yolculuk "Da" ile devam ediyor. Selâm olsun. Muhabbetle...

*

Bir yalnızlık var ki kişiye ruh zenginliği bahşeder. İnsan yalnızlığını da nimet bilmeli. Tercih edilmiş yalnızlık güzellikler, iyilikler için bir imkândır.

*

Şehir ve insan arasında... Kötü huylu bir tümör gibi büyüyen şehirde insanın o yalnızlığı, yaşadığımız keder. Ve dağlara, ovalara, ana yurda duyulan özlem. İnsanın fıtrata dönme isteği; yitiğimizi arıyoruz. Şehir sorularımızı bastırmak için gün akşam

gürültüyü çoğaltıyor.

*

-Burası durulacak gibi değil. Haydi, mahallemize gidelim.

-Mahalle mi kaldı Aziz kardeşim!

-Köyümüze gidelim öyleyse.

-Artık çok zor, yer gök ateş.

*

12 Eylül Lisesinde talebeydim. Başımda kavak yelleri ve o yıllarda Beşiktaş hep şampiyon. İçimde uzak illere bir özlem... İstasyona yakın idik. Kara trenler eksik değil. Yolcu taşırlar hiç yorulmadan. Gözüm yollarda, İstanbul mesela. Gel zaman git zaman tabeladaki "12 Eylül Lisesi" ismi değişti ama mezun olduğum okul isminden dolayı kayıplarım oldu. Bende saklı hatıralar... "Yaşasın Beşiktaş" bu yetiyordu bir vakte kadar. Sonra soğudum, soğudum; hayat yoruyormuş, doğru. 12 Eylül Lisesinde okuyanlar şimdi neredeler, nasıllar acep? Dostlara bu vesileyle bir selâm göndermiş olalım. Muhabbetle...

*

Temmuz, Ağustos yaktı da geçti
Sen etme Eylül, es deli rüzgâr es

KALDIRIM

Gönül TOKAYEVA

Şehrin derinliklerinde bir yerlerde
Yağmur damlacıkları vururken taştan avuçlarıma
Anadolu'nun bütün rüzgârları kulaklarımda...

Tebeşirle çizilmiş çocuk masallarımın hepsi
Eski bir sokak gürültüsünde
Üzerimde sekerek yaşam kotarıyorlar...

Balkonlardan sarkan yasemenler öperken yanaklarımı
Sevgi dilencisi kesik kulaklı bir köpek

Papatya selâmı almamış bozkırlardan
Hırçın türküler yakalıyor köşedeki çiçekçi kız...

Bilyelerini çarpıştırırken büyüyen yürekler
Derin bir uykuda merhabalaşırken,
Şehrin derinliklerinde bir yerde
Ayaklar altında kaldırımım ben bu gece!

PROF. DR. H. ÖRCÜN BARIŞTA'NIN ARDINDAN

Nail TAN

Sanat tarihçisi, halk bilimci ve Marmara Ü. (E) Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hatice Örcün Barışta 16 Ağustos 2017 Çarşamba günü Ankara'da hayata veda etti. Cenazesi 17 Ağustos 2017 Perşembe günü Ankara Cebeci Asrî Mezarlığı içindeki İsmet Oğultürk Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Cebeci Asrî Mezarlığı'nda toprağa verildi.

1942 yılında Adana'da doğdu. Balkan, I. Dünya Savaşı ve İstiklal Savaşı kahramanlarından, 6-10. Dönem Seyhan/Adana Milletvekili Ali Sinan Tekelioğlu'nun kızıdır. Biyografisinde anne adını vermemiştir.

İlkokul, ortaokul ve liseyi TED Ankara Kolejinde okudu. Yüksek öğrenimini Ankara Ü DTCF Sanat Tarihi Bölümünde tamamladı (1969). Ertesi yıl Ankara Özel Tevfik Fikret Lisesi ile Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda Sanat Tarihi dersleri vermeye başladı. DTCF Sanat Tarihi Bölümünde "İstanbul Topkapı Sarayı Müzesinden 16. Yüzyıla Ait Bitkisel Bezemeli Bohçalar" konulu yüksek lisans teziyle Bilim Uzmanı (1976), yine aynı bölümde "16. Yüzyıldan Bu Yana Türk Saray ve Saray Dışı İşlemeleri Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar" konulu teziyle de Dr. unvanını (1980) aldı.

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, 1982 yılında yeni YÖK Kanunu ile fakülteye dönüştü. Barışta, Gazi Ü Öğretim Üyesi oldu. 1983'te Doçent, 1988'de de Profesör unvanını aldı. Bu üniversitenin Eğitim Fakültesi, Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi ve Selçuk Ü Fen Edebiyat Fakültesi ile Marmara Ü Fen Edebiyat Fakültesinde öğretim üyeliği yapıp 2006'da atandığı Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümünden 2009 yılında emekliye ayrıldı.

Akademik hayatında yürüttüğü idari görevlerden en önemlileri şunlardır:

Gazi Ü Gazi Eğitim Fakültesi Resim Bölümü Başkanı : 1982-83, 1987-88.

Gazi Ü Güzel Sanatlar Bölümü Başkanı : 1986-88.

Selçuk Ü Fen Edebiyat Fak. Arkeoloji Sanat Tarihi Böl. Başkanı: 1988-89.

Selçuk Ü Türk El Sanatlarını Uygulama ve Araştırma Merkezi Başkanı : 1989-92.

Gazi Ü Fen Edebiyat Fak. Arkeoloji Sanat Tarihi Böl. Başkanı: 1992-2001.

Gazi Ü Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı: 1992-2003.

Gazi Ü Mesleki Yaygın Eğitim Fak. Dekanı: 1992-99.

KTB Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Başkanı : 1997-2000.

KTB Trabzon ve Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Kurulları Üye ve Başkanı : 1987-1990.

Aldığı ödüller içinde, en önemlileri şöyle sıralanabilir:

1996 Gazi Ü Teşvik Ödülü

2009 Selçuk Ü Bilim ve Sanata Katkı Hizmet Ödülü

2011 KTB Türk Halk Bilimine Hizmet Ödülü

Yayımladığı başlıca kitap ve broşürler şunlardır:

Türk İşlemelerinden Motifler (1977), DesignsFromTurkishEmbroidery (1977), Türk İşlemelerinden Çizgiler (1978), IllustrationsFromTurkishEmbroidery (1978), Türk İşlemelerinden Teknikler (1978), Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemelerinden Örnekler (1981), Türk İşleme Sanatı Tarihi (1984), Cumhuriyet Dönemi Türk İşlemeleri Desen ve Terminolojisinden Örnekler (1984), TurkishHandicrafts (1985), Türk El Sanatları (1988, Gen. 2. bs. 1998), İstanbul Çeşmeleri/Bereketzade Çeşmesi (1989), İstanbul Çeşmeleri/Kaptan Hacı Hüseyin Paşa Çeşmesi, Topçubaşı İsmail Ağa Çeşmesi, Kamankeş Çeşmesi (1991), İstanbul Çeşmeleri/Ortaköy Damat İbrahim Paşa Çeşmesi, Şişhane Hacı Mehmet Ağa Çeşmesi, I. Mahmut Çeşmesi (1992), İstanbul Çeşmeleri/Kabataş Hekimoğlu Ali Paşa Meydan Çeşmesi (1993), İstanbul Çeşmeleri/Azapkapı Saliha Sultan Çeşmesi (1995),Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemeleri (1999), Osmanlı İmparatorluğu Dönemi İstanbul'undan Kuşevleri (2000), T. C. Dönemi Halk Plastik Sanatları (2005), Osmanlı İmparatorluğu Dönemi İstanbul Cami ve Türbelerinden Ağaç İşleri (2009).

Makalelerinin yayımlandığı başlıca bilim ve sanat dergileri arasında; Millî Kültür, Vakıflar Dergisi, Sanat Dünyamız, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Erdem, Kültür ve Sanat, Sanat, Sanatsal Mozaik, Art Dekor, Yeni Türkiye, Arış, Gazi Sanat ve El Sanatları en önemlileridir. Selçuk Ü Selçuklu Araştırmaları Merkezi Uzmanı Ahmet Aytaç'ın 2011 yılında yaptığı döküme göre; beşi İngilizceye çevrilmiş 22 kitap, ikisi yabancı dilde 72 makale, on biri yabancı dilde 111 bildiri, 41 ansiklopedi maddesi, kitap bölümü üretti. Bildirilerinin 43'ü henüz yayımlanmamıştır. Muhtemelen 2011 yılından sonra bunların bir bölümü mutlaka basılmıştır. Bir bilim insanı için bu yayın birikimi övünülecek bir husustur.

Onun akademik hayatında öğrenci yetiştirmenin yanı sıra yaptığı değerli hizmetlerden biri de öğretim elemanı yetiştirmesidir. İhsan Terzi, Mehmet İbrahimi ve Recai Karahan'ın doktora; Gülhan Kuşhan, M. Fatih Togay, Hakan Tezcan, Ergül Önge, Saim Çitril, Şengül Küçükkaytan, Hafize Pektaş, N. Ayşe Özkan, Saadet Bedük, Firdevs Tırman, Yeldan Dönmezoğlu, H. Kâmil Biçici, Ö. Hakan Çetin, Gündegül Parlar, Muzaffer Doğanbaş, Nesrin Aydoğan, Zeynep Hatice Kurtbil ve Selma Gül'ün yüksek lisans tezlerine danışmanlık yaptı.

1960 yılında Orhan Barışta ile evlenen H. Örcün Hanım'ın bu evlilikten İbrahim adlı

bir oğulları dünyaya geldi. Sinan ve Yeşim adlarında iki torunu vardır.

Örcün Barışta ile 1977 yılında tanıştık. II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi'nden (Bursa 1981) itibaren neredeyse bütün kongrelerin tamamına katıldı. 1984 yılında bir kitabını, MİFAD Yayınları arasında bastırmak bize nasip oldu. Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda 1981 yılından itibaren halk bilimi derslerine girdim. Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesine Dekan olunca (1992) fakültesinde derslerime devam etmemi istedi. Hatta, el sanatları bitirme tezi danışmanlığı gibi zor bir görevi, baskı yapıp kabul ettirdi: "Senin birikimine inanıyorum. Güvenmesem teklif etmem" dedi. Oysa, bazı sempozyumlarda el sanatları alanında bildiri vermemi eleştirmiş; " Siz edebiyatçısınız, kendi alanınız dışına niçin çıkıyorsunuz?" demişti. KTB MİFAD Başkanı olarak halk kültürünün bütün dallarını bilmek, ilgilenmek mecburiyetinde olduğumu söyleyince eleştirisine son verme olgunluğunu göstermişti.

En son 2011 yılında Konya ve İzmir'deki halk kültürüyle ilgili kongrelerde birlikte olduk. Sempozyum ve kongrelerde tenkit dozunu zaman zaman artırıp bildiri sunucuyu ağlattığı anlar olmuştur. Ancak, bu husus birçok el sanatları bilim insanının lehine olmuş, sempozyumlara çok hazırlıklı, prova yaparak gelmelerini sağlamıştır. Araştırmaları gibi özel bir öğretim üyesiydi. Mükemmeliyetçiydi. Ruhu şad olsun!

BEYDAĞ'ININ GÜNEŞİ

Günver KORKMAZ
(Beydağ'ının Kızı)

Beydağ'ının tepeleri karlıdır
Gelin kızım da küçükten arlıdır
Koç yiğitler duruşundan bellidir
Beydağ'ının güneşi bir başkadır

Kenger bitkileri boy boy dizilir
Halkı kanatarak rızkını bilir
Çiğnendikçe mideye şifa gelir
Beydağ'ının güneşi bir başkadır

Eteğinde çobanların sesi var
Kasım demez hemen yağar dolu, kar
Koç yiğidin düğünüyle gelir yar
Beydağ'ının güneşi bir başkadır

Beydağ'ında güneş nazlıca doğar
Huzur getirir kötüyü boğar
Koyunun, keçinin sütünü sağar
Beydağ'ının güneşi bir başkadır

Beydağ'ının kızı diliyle yazdım
Sevgi pınarını yüreğe kazdım
Ben Günvar'ım eteklerinde gezdim
Beydağ'ının güneşi bir başkadır

ŞİİR SARRAFI ÖĞRETMENLERE İHTİYACIMIZ VAR

Mehmet OCAKTAN

Gençlik yıllarımızla ilgili hafızamızı tazelediğimizde, özellikle şiirle aramızın hiç de iyi olmadığını görürüz. Ama hemen bir ayrıntının altını çizmek gerekir ki, lise yıllarında her Türk genci aşık olmuş ve şiirler yazmıştır. Dolayısıyla 'şiirle aramızın iyi olmadığı' hali "Her Türk genci hayatının bir döneminde şiir yazmıştır" cümlesini nakzetmiyor.

Bu durumu belki şöyle izah etmek lazım; lisedeki edebiyat derslerinde başta Divan edebiyatı olmak üzere genel olarak şiir bahsi maalesef hep itici bir dille anlatıldı ve halen de böyle anlatılmaya devam ediliyor.

Bu yüzden de öğrenciler, sanat ve edebiyata vakıf hocaların rehberliğinde hayatın içindeki şiiri estetik formlar içinde hissetmek ve duymak yerine, özellikle divan şiirini "Failatün-failatün-failün" benzeri şablonlarla karikatürize etmeyi tercih etmişlerdir.

İtiraf etmek gerekiyor ki, okullarımızda 'estetik hazza' dayalı sanat ve edebiyat eğitimi verilmiyor. Bir kere edebiyat öğretmenlerimizin büyük bir bölümü şiir sevmiyor, müzik dinlemiyor, film izlemiyor. Yani hayatlarının pencereleri sanatın ve edebiyatın estetik dünyasına sıkı sıkıya kapalı.

Şiirle ve sanatla barışık olmayan edebiyat öğretmenlerinin şiiri sevdirmesi mümkün olabilir mi? Elbette bütün kabahat öğretmenlerde değil. Neredeyse bütün lise müfredatının üniversite sınavlarında çıkması muhtemel sorulara göre tanzim edildiği bir eğitim sisteminde yaratıcı düşüncelerin, şiirin ve sanatsal ürünlerin yeşermesi, yeni nesillerin yüreklerinde şiire bir yer açması mümkün değildir.

Bütün bunları söylerken, elbette şiirle, müzikle ya da sanatın başka alanlarında bilgiyi dışlayan bir yaklaşım içinde olamayız. Asıl olan bilgidir, ama bir o kadar önemli olan da bu bilginin ne işe yarayacağıdır. Şiirle ilgili bilgiyi öğrencilere neden öğretiriz? Herhalde sadece üniversite sınavlarını kazansınlar diye değil. Aynı zamanda kavrayışımızın, duygularımızın ufkuna akseden şiirin, Haşim'in ifadesiyle "Sessiz şarkısı"nı yüreğinde hissetmek için...

Maalesef edebiyat öğretmenlerimizin önemli bir kısmı şiirin o sessiz şarkısına vakıf olamadıkları için, derslerde şiirlerin neredeyse her dizesini didik didik ederek anlamlar çıkarmaya çalışarak çok önemli bir edebiyat faaliyeti yaptıklarına inanmaktadırlar. Ahmet Haşim şiire ilişkin bir yazısında bu konu ile ilgili olarak önemli uyarılarda bulunmaktadır: "Mana araştırmak için şiiri deşmek, terennümü yaz gecelerinin yıldızlarını ürperten zavallı bir kuşu eti için öldürmekten farklı olmasa gerek. Et zerresi, susturulan o sihirli sesi telafiye kafi midir?"

Eğitim sistemimizin özellikle sanat-edebiyat bağlamında aksayan yönlerinin ortaya

çıkardığı tecrübe gösterdi ki, zihnen ve kalben sağlıklı nesiller yetiştirebilmek için şiiri, müziği sevdirecek 'şiir sarrafı' öğretmenlere ihtiyacımız var. Bütün dönemlerin şiir akımlarını, şairlerin isimlerini, hayatlarını ansiklopedilerden öğrenebilirsiniz, ama Yahya Kemal'in "Süleymaniye'de Bayram Sabahı" şiirini yüreğinizin kapılarını sonuna dek açmadan asla hissedemezsiniz, duyamazsınız...

Hiç unutmam, 1970'li yıllarda edebiyat derslerindeki ezberci anlayıştan sıkılıp doktordan üç günlük rapor alarak yurtta inzivaya çekilmiş ve üç gün boyunca gece gündüz Yahya Kemal'in Kendi Gök Kubbemiz, Sezai Karakoç'un Hızır'la Kırk Saat ve Lorca'nın toplu şiirlerini okumuştum. Şimdi bile hâlâ zihnimde o günlerin tazeliğini hissediyorum.

Karar, 6 Ağustos 2017

BEN ARTIK GİTMELİYİM

Mehmet BAŞ

Keşke bir dağ olsam
Başı dumanlı bir dağ
Üstümden bulutlar gelip geçse
Bağrımdan pınarlar kaynasa
Yangın mavisi sabahlarda
Güneş kalbimden doğsa

Gözlerinde karanfil tütsüleriyle
Kuşlar uçarken şehrin üstünden
Bir çöl ikindisine doğru
Yağmur saklı bir kentin koynundan
Apansız çıkıp gelse

Bir gün ölüp gittiğimde
Ve adım sanım unutulduğunda
Köyümün kırlarında
Bir çiçek olup açsam keşke

Ben artık gitmeliyim bu masaldan
Kendi kendini karalayan o kalem çoktan bitti
Bir beyaz sayfa bir parça mavilik
Sarılmış bir tütünün dumanında
Savrulan bahtımı seyrederken

BİR OKYANUSUN KIYISINDAYIM

İsmail ÖZMEL

Sanki bir okyanusun kıyısındayım
Vakit ikindi, güneş eğilmiş bakıyor
Eğilmiş bakıyor bir kuş, ne yapıyor diye
Kıyıdaki adama, adam kuşa bakıyor
Rengine, süzülüşüne, mavi ufka

Güneş, adama göre uykuya varacak
Biraz sonra, adam suya ıslattı ayağını
Tuzlu suya, adam tuzun fazlası iyi gelmez
Yüzme bilmiyorsan denizi kıyıdan seyretmek iyi gelir
İyi gelir romatizmaya deniz suyu, yaz ortası
Hafif güneş, tatlı sohbet, derken uyandı kıyıdaki adam
Deniz uyandı, dalgalar, deniz uyandı
Kuş dona kaldı havada, havada başka kuşlar
Hayretle baktı bu kuşa, imrendiler
Deneyelim dediler

Her şey denenir mi? Mesela ne denenir?
Denenirse sonucu başka kuşlar görür
Başka kuşlar görür ama ders alırlar mı?

Bazı şeyleri denemek tehlikeli.
Ben tehlikeli işleri severim, diyorsan, sen bilirsin.
Bazı şeyleri denemek tehlikeli.

Başaramıyorsan, sebebini ara, sende mi, mevsimde mi?
Bir bilene sor, sor yol yordam bilenlere
Olmuyorsa yeni bir yol ara, yoksa yeni bir yol yap
Göz göre göre yürü, gaipten ses bekleme

Çözüm aramanın sonu yok, çözüm nefes alacak
Bir baca, bir yıldız penceresi aç
Ve tefekkür rahat nefes alsın,
Her nefes bir çözüm doğurur,
Her düşünce bir tohum, meyveye oturmuş

Yıllarca kazanıp biriktirdiğin, bir iddia için okyanusa atılmaz
Yüzme bilmeyen okyanusa açılmaz,
Balıkların dilinden balıkçı anlar,
Gelecek nesilleri düşün, düşünmek güzeldir.
Ferahlatır içini insanın, hele böyle bir okyanus kıyısı
Tadından yenmez olur, eğer mevsiminde varırsan.

Okyanusun kıyısındaki adam bunları düşündü.
Çakıl taşlarından okyanusu sor
Okyanus çırpınıyor, ufalıyor zamanı, çakıl anladı
Niye insan anlamasın?

Okyanus boşuna mı uluyor, rüzgârla kavga eden kim?
Dalgalara hükmeden kaptan, geri dön kıyıya
Hadi kendini unuttun ama yolcuları unutma
Rüzgârın insafı yok, kandırır okyanusu
Kırar mendireği, ortadan gitmek evladır
Kıyıya yakın, gözün Irak Suriye'de olsun
Av mevsimi geçmez, her devir bin fırsata gebedir.
Okyanusun kıyısındaki adam tekrar doğruldu.

Bir okyanusun kıyısındayım
Vakit ikindi, güneş eğilmiş bakıyor
Eğilmiş bakıyor bir kuş, ne yapıyor diye
Kıyıdaki adama, adam kuşa bakıyor
Rengine, süzülüşüne, mavi ufka doğru
Sayısız hülyalar içinde…
2017

B A Y B U R T

Abdullah SATOĞLU

IRKIMA REHBER DEDE KORKUT DEDİLER,
ANADOLU BİZE "ANAYURT" DEDİLER.
ARADIM DÜNYADA CENNET'TEN BİR KÖŞE;
HER KİME SORDUMSA, HEP "BAYBURT"DEDİLER!..

ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİ VE İSLAMLAŞMASI KONUSUNDA EMEKLERİ GÖZARDI EDİLEN HORASAN ERENLERİ

Doç.Dr.Faruk GÜÇLÜ

Bilindiği gibi Anadolu,değişik medeniyetlere ve dinlere beşiklik etmiş adeta tüm kültürleri bünyesinde barındırmış kadim topraklara verilen isimdir.Türkler ve Müslümanlar Anadolu'ya gelmeden önce bu topraklarda çoğunluğu Hıristiyan olan değişik etnik gruplardan insanlar yaşıyorlardı.Nedense tarihçilerimiz Anadolu'nun "Türkleşmesini ve İslamlaşmasını" Selçuklu ordusu ile Osmanlı ordusunun silahlı gücünü ve Haçlı ordularına karşı başarı kazanan direnişe bağlarlar.(1)Yine Nedense bir kısım tarihçilerimiz ulusumuzu savaşçı bir ulus olarak tanımlamışlar ve her şeyin savaşla çözüldüğünü anlata gelmişlerdir.Bu nedenle de Anadolu'nun savaşılarak kazanıldığı ifade edilmektedir. Bu tez yıllardır genel kabul gören bir tezdi. Peki doğru mudur? Elbet ki doğruluk payı vardır ancak yegane etken değildir.Zira tarih silah zoruyla dinlerin ve dillerin değiştirilmesinde istenen başarının sağlanamadığını göstermektedir. Anadolu'da özellikle 12.YY da yaşanan değişimde Horasan erenleri olarak bilinen bilim, din ve felsefe adamlarının emekleri göz ardı edilmektedir. Bazı tarihçiler "Yunus Emre'nin Anadolu' nun Türkleşmesinde rolü olduğunu"(2)ifade etmişlerdir.Yine Bazı tarihçilere göre de "Anadolu'nun Türk vatanı hâline gelmesinde Türkistan'dan gelen Ahmet Yesevi dervişlerinin önemli bir payı olmuştur"(3)

Anadolu'ya Türkler ve Müslümanlar gelmeden önce İstanbul'un Ortodokslar açısından çok önemli bir dini merkez olduğunu Patrikhanenin burada bulunduğu unutmamak gerekir. HeleKapadokya olarak bilinen bugünkü Nevşehir, Niğde, Kayseri, Kırşehir, Aksaray illerini kapsayan bölge de 300 ü aşan kilise ve Cizvit okulu olduğunu unutmamak gerekir. Hoca AhmedYesevi'nin öğrencileri olarak bilinen Horasan erenlerinin özellikle Kapadokya bölgesi çevresine yerleşmeleri boşuna değildir. Zira bu dine merkez çevresine yerleşen Horasan Erenleri sevgi ve insanlık aşkıyla, yaygın hoşgörüleri ile bölge halkının sevgisini kazanmış ve Hıristiyan egemenliğini kırmışlardır.

1207/1273 yılları arasında yaşayan Mevlana'nın Konya'ya yerleşerek Kapadokya Bölgesinin güney doğu kıyısına yerleştiği anlaşılmaktadır. Yine 1209/1271 yılları arasında yaşayan Hacı Bektaş-i Veli'nin Hacıbektaş ilçesine(o zamanki adıyla Sulucakaracahüyük köyü) yerleşerek Kapadokya bölgesinin batısına konuşlanmıştır. Aksaray ilimizde yaşadığı bilinen ve bugün bu ilimiz içinde Taptuk Emre ismiyle bir

köy olan köye gelip gittiği bilinen 1238 ve 1321 yılları arasında yaşayan Yunus Emre'nin Kapadokya bölgesini güneyden etki altına aldığı nedense görmezden gelinmektedir. Yine Yunus Emre şiirlerinde, aynı zaman diliminde yaşamış olan Mevlana, Ahmet Fakih, Geyikli Baba ve SeydiBalum'dan sık sık bahsedilmektedir.

Yine bölge de 1171/1261 yılları arasında Kırşehir de yaşayan Ahi Evran'ı da unutmamak gerekmektedir. Ahi Evran'ın, Hacı Bektaş Veli ile sıcak ilişkileri vardır. Ankara 'da aynı dönemden biraz sonra yaşayan Hacı Bayram Veli'ye bölge kucak açmıştır. Kısacası Horasan erenlerinin Anadolu çıkartması ve tüm insanlara eşit mesafede olmayı yeğleyen, "incinsen de incitme" diyebilen çağcıl felsefesi o zaman egemen olan Hıristiyan etkisini bölgede kırmayı başarmıştır. Pek çok Hıristiyan bölge halkının Müslümanlığı seçtiği de bilinmektedir. Haçlı Ordularının durdurulmasında da bu etkinin rolünü unutmamak gerekir.

11. YY sonlarında Anadolu Türk egemenliğine girmişti; "ancak nüfusun sadece yüzde yirmisi Türk'tü ve bu Türklerin de çoğunluğu Tengrici ve Budist inançlarını sürdürmekte olup kimi Müslüman gruplara da rastlanmaktaydı. Sayılarının 90.000'e ulaştığı ve Horasan Bölgesi'nden oradaki Sufilerin yönlendirmesiyle geldiklerine inanılan Abdalların gelişinden önce Anadolu'nun askeri olarak fetihi, Kutalmışoğlu Süleyman komutasında gelişen ve Danişmend Gazi, Artuk Bey, Ebulkasım Saltuk Bey gibi Seyyidler komutasındaki Türk-Akıncı Beyleri tarafından gerçekleştirildi. Bu devirde Anadolu'ya yönelen Haçlı ve Bizans Saldırıları ile Büyük (İran) Selçuklular ile ve Süleyman Şah hanedanı ile Danişmendliler arası güç savaşı, Anadolu'da kalıcı bir Türk egemenliği için bağımlı olaylar dizisini yarattı".(4) Devrin Devlet adamlarının siyasetname türevi yazıtlarından anlaşıldığı üzere, Anadolu'da Türk Devlet egemenliği için öncelikle İslamlaştırma, Türk-Rum v.d. ayrımını hem dinen ikilileştirme hem de resmi dilin Farsça olarak tayiniyle çözümlenmeye çalışıldı." Fakat bu durum Moğol istilası ile sekteye uğradı ve Doğu'dan gelen Türkmen göçleriyle beraber, Orta Asya Türk-İslam tasavvufi düşüncesi Başta Hacı Bektaşi Veli olmak üzere Anadolu'da Horasan Erenleri (Alperen) aracılığıyla tecelli edecekti."(5)

Anadolu'da yaşayan Hıristiyanlarının, hem tasavvufi İslam'ın hoşgörüsü ve yardımlaşma ve dayanışma anlayışının o dönemde egemen olması, Horasan erenlerinin bölgedeki çalışmalarını kolaylaştırmıştı. Hacı Bektaş-i Veli, Mevlana, Sarı Saltuk, Ahi Evren, Abdal Musa vd. din farkı gözetmeden tüm insanları dergâhlarında toplayabilmişlerdir. Mevlana'ya atfedilen ve çok sık alıntı yapılan "Kim olursan ol yine gel "şiirinde özetlenen felsefe bölgede Hıristiyan egemenliğinin kırılmasında etken olmuştur. Bu şiirin kaynağı olmakla tam doğrulanamamakla birlikte aynı dönemde yaşayan Ebu Said-i Ebu'l-Hayr'a ait olduğu(6) tahmin edilmektedir.

Horasan erenlerinden "kim olursan ol yine gel" felsefesini benimseyen halkı, kuşkusuz yedi yüz yıl sonra Müslümanlar arasında yaşanacak bir mezhep ve tarikat savaşlarına tanık olunacağını düşünemezdi.Yani yedi yüzyıl önce tüm dinlere ve

mezheplere kucak açan Anadolu bugün mezhep ve tarikat savaşlarına sahne olur hale gelmiştir.Bunun yanlış olduğu açıktır.

Anadolu'yu yurt edinen bizler tüm kültürlere ve dinlere saygılı olmak zorundayız.Etnik kimlik ve dinsel ayrışmalar hatta aynı din içinde yaşanan alt ayrışmalar insanları birbirine düşman etmekte ve yaşamı çekilmez hale getirmektedir.Anadolu binlerce kültüre ve yüzlerce dine beşiklik etmiş kadim bir yurdumuzdur. Değerinibilmemiz gerekir.

KAYNAKÇA;

1-Kemal Vehbi Gül, Anadolu'nun Türkleştirilmesi ve İslamlaştırılması, Akçağ Yayınları, 2012.

2-Prof.Dr.Abdullah Özbek, Anadolu'nun Türkleşip İslamlaşmasında Yunus Emre'nin Rolü,

Uluslarası III. Mevlana Kongresine Sunulan Bildirisi

3-Prof.Dr.Azmi Bilgin;Tasavvuf ve Tekke Edebiyatı İlmi Araştırmalar Dergisi, Sy.1,İstanbul 1995,s.61-82.

4-Claude Cohen,Osmanlı'dan Önce Anadolu, 2008.

5-Vikipedi

6-Yakup Şafak, Mevlana'ya Atfedilen Yine Gel Rubaisine Dair.Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi,2009

EFKÂR KUŞATMASI

mağlûbum, sorgucum düştü!
müntehir bir çiçek gibi
kar vakti kuşat beni

Ali İhsan KOLCU

Daha çoban yaşındaydım.
kehribar dağların sevda dolu ıslığını işittim
kan pıhtısı yüreğimde vurdu ferhad'ın nabzı
geceyi örtü sandım, geceyi korku
çocuktum, içine ayna düşen göllere
baktım bakmaz olaydım!

adım efkârdır benim
yağmurumda gül ıslanmaz
bir söz sana getirir beni
bin söz geri getirmez
çekilir alevlerim, sislerim, gölgelerim
başımda ay-yıldızlı lâcivert kasket

siyah-beyaz fotoğraflar, gizli yürek depremleri
kavak yellerinde yitmişli yıllar
yâre uğramadan gitmişli yıllar.
bir çift meraklı gözdüm aynalara bakardım
bıyıkları kalabalık adamlardan korkardım.

daha masal yaşındaydım: üç turunç
gelip geçti uykuların yollarından alaylar
içine düştüğüm mavi gözler sen miydin?
sen miydin rüzgârgülü, kervankıran sen miydin?
daha misket, çelik çomak, kurşun asker yaşında
görmediğim düşlerimi hayra yorardım
bıyıkları kalabalık adamlardan korkardım.

ÖLÜMÜNÜN 44.YILINDA ÂŞIK VEYSEL (1894 – 21 Mart 1973)

Abdülkadir GÜLER

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın
***
Açar solar türlü çiçek
Kimler gülmüş, kim gülecek
Murat yalan, ölüm gerçek
Dostlar Beni hatırlasın.

Bunları söyleyen Âşık Veysel hatırlanmaz mı?

Âşık Veysel Şatıroğlu, sazı ile sözü ile bir halk ozanı idi. 25 Ekim 1894 yılında Sivas ili, Şarkışla ilçesinin Sivrialan köyünde dünyaya geldi. Daha küçük yaşta iken her iki gözünü de kaybetti. Zor günler yaşadı. Milletini, yurdunu ve yurdun insanlarını çok seviyordu. Birlik ve beraberlikten yana idi. 1965-1973 tarihleri arasında Üniversite talebeleri arasında sık sık sağ, sol kavgaları oluyordu. O bu kavgalardan yana değildi. Bir değişinde şöyle diyordu Âşık Veysel:

Bu nasıl kavgalar,çirkin dövüşler
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Yolumuza engel olur bu işler
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
***
Hedef alıp dövüştüğün kardaşın
Seni yaralıyor attığın taşın
Topluma zararlı yersiz savaşın
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız…

Bir birlerini acımasızca öldüren öğrencilerin bu çirkin hareketlerini hiç bir zaman uygun görmüyordu. Buna rağmen binlerce öğrenci canından oldu. Nice yuvalar yıkıldı, gitti…Aşık Veysel hiç bir zaman bir partiye veya bir ideolojiye kul, köle olmadı. Yağdanlık da yapmadı. Hep doğru bildiği yolda özgürce ölene değin çalıp söyledi. Âşık Veysel için yazarlarımız ve şairlerimiz birçok sözler söylemişler ve şiirler yazmışlardır Sökeli yazar Samim Kocagöz Âşık Veysel için şunları söylüyor:

"Âşık Veysel'in günümüzün büyük bir Türk ozanı olarak ortaya çıkmasında her halde dünyasının etkisi vardır. Âşık Veysel'in iki dünyası vardır; Biri karanlık dünyası,

öteki içinde yaşadığı taşıyla, toprağıyla gerçek dünyası. Karanlık dünyası soyuttur, geniştir ve anlam doludur. Bu, derinliklerle oluşan anlam yüklü dünyasıdır. Ozana esin veren bu dünyadır.(Türk Folkloru), Aşık Veysel'i yakından tanıyan ve onun hayat öyküsünü yazan gazeteci ve araştırmacı yazar Tahir Kutsi Makal da şunları yazıyor:

"Âşık Veysel dost insandır. Tadına doyum olmaz muhabbetinin, Veysel konuşurken Anadolu'yu dinler adam, Türküsünü, hikâyesini, derdini, dünyasını, Anadolu insanın sevgisini anlatır Veysel. Anadolu insanının derdini, davasını, ıstırabını anlatır dizelerinde.

Türk Folklor Kurumu Genel Başkanı araştırmacı yazar Prof. Dr. İrfan Ünver Nasrattınoğlu ise (Ölümünün 8.Yılında Aşık Veysel 1981) tarihli kitabının bir bölümünde şunları yazıyor: "Kimilerinin iddia ettikleri gibi Veysel salt Ankara'daki bürokratları eğlendirmek için söylememiştir değişlerini. Gerçek bir halk adamı olarak, halkın duygu ve düşüncelerini de, kendi toplumsal sorunlarını da değişlerine konu yapmıştır. Bir başka değişle Veysel, doğa ve sevgi şiirleri de söylemiştir. Vatan, ulus ve Tanrı için de çığırmıştır. Bu arada taşlamalar da yazmıştır, Onun devrimciliğinin özünde insan sevgisi vardır. Böyle olduğu içinde Veysel gerçekçidir. İşte bunun için de Veysel büyümüştür Ve çağlar boyu yaşayarak, ölümsüzlüğe erişecektir. (1) Bunlardan başka Cahit ÖZTELLİ, Doğan HIZLAN, Süleyman YAĞIZ, Yaşar KEMAL, Abdullah Rıza ERGUVAN Sabahattin EYÜPOĞULU, Prof. Dr. Talat HALMAN, Halim YAĞCIOĞLU, Afşar TUMUÇİN, Muzaffer UYGUNER, Hilmi YAVUZ, Ahmet KABAKLI, Suat TAŞER, Fikret KIZILOK, Konur ERTOP, Halim UĞURLU, Zeynep AVCI, İlhami SOYSAL, Muhsin ŞENER, İsmet Zeki EYYÜPOĞLU, Feyzi HALICI, İhsan HINÇER, Halil KARABULUT,Cihat BABAN, Aşık Murat ÇOBANOĞLU, Ümit Yaşar OĞUZCAN, Abdülkadir GÜLER, Gülten AKIN, Aşık Ali İzzet ÖZKAN, Aşık Nesimi ÇİMEN. Aşık Kemali BÜLBÜL, Aşık Ali ÇATAK, Rüştü ŞARDAĞ, Emin ÖZDEMİR, Vecihi TİMUROĞLU, Ümit KAFTANCIOĞLU Fikret OTYAM, Orhan Şaik GÖKYAY, Süleyman ARISOY, Özcan SEYHAN, Prof.Dr. Saim SAKAOĞLU, Prof. Dr. Faruk Kemal TİMURTAŞ, Yavuz Bülent BAKİLER ve Adnan BİNYAZAR gibi yazarların ve şairlerin Aşık Veysel için söyledikleri birçok kayda değer sözleri vardır.(2)

Tek kelime ile Âşık Veysel aslını inkâr etmeyen bu toprağın sadık bir ozanıdır. Türk diline yaptığı hizmetlerden dolayı 1965 yılında TBMM tarafından Aşık Veysel'e bir maaş bağlanmıştır. O yıllardan sonra Âşık Veysel ancak maddi yönden bir nefes alabilmiştir. Bizden biridir. Toprağımıza, bayrağımıza ve geleneklerimize son derece bağlıdır. Vefatının 44. Yılında saygıyla ve rahmetle anıyor, onun için en çok sevdiği "benim Sadık Yârim kara topraktır" dediği " KARA TOPRAK" adlı şiirinden birkaç dörtlükle sözü bağlamak istiyorum.

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yarim kara topraktır

Beyhude dolandım boşa yoruldu
Benim sadık yârim kara topraktır

Nice güzellere bağlandım durdum
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yarim kara topraktır

Koyun verdi, kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi, et verdi
Kazma ile dövmeyince kıt verdi
Benim sadık yarim kara topraktır

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yarim kara topraktır

Bütün kusurlarım toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yârim kara topraktır.

Âşık VEYSEL

ÂŞIK VEYSEL İÇİN YAZDIKLARIM

Halk Ozanımız Âşık Veysel için Gazete ve çeşitli kültür, sanat dergilerinde, çeşitli seçkilerde ve Milliyet Blog'ta yazdıklarımın bir kısmını toplu halde sunuyorum. Bunları bir araya getirsem kocaman bir kitap olur. Âşık Veysel konusunda araştırma ve inceleme yapacaklara bir gün bunlar lazım olur diye toplu halde sunuyorum.

- Âşık Veysel'e şiir, Güneş gazetesi 15 Şubat 1973, Ankara
- Dostlar Seni Hatırlıyor / şiir, 24 Mart 1973 Sivas Folkloru,
- Dostlar Seni Hatırlıyor / şiir. Âşık Veysel, Yaşamı ve Eserleri,
- Battal Pehlivan, İstanbul, 1984,s.153,154
- Âşık Veysel'in öğrencisiyle konuştum, Hür Anadolu Gazetesi Ankara 1973

- Âşık Veysel'e Şiir, Zaman Gazetesi 15 Nisan 1974- Kıbrıs
- Âşık Veysel'in Öğrencisi İle Konuştum, Başkent Gazetesi,28 Mart 1974.s.5
- Aşık Veysel'in Şiirlerinde Sevgi Motifleri, Toker Dergisi, Sayı: 7, Nisan 1977
- Dostlar Seni Hatırlıyor ve Sayı.28, Sivas Folkloru, Mayıs 1976,s,13
- Âşık Veysel'e Deyişler, İrfan Ü.Nasrattınoğlu, Hayrettin İvgin, Ankara 1983
- Dostlar Seni Hatırlıyor, Âşık Veysel'e, Harran'da Atatürk Çiçeği, İzmir 1986
- Âşık Veysel'in Şiirlerinde Gurbet Gülpınar dergisi, S:148 Ağustos 1987

- Ölümünün 22. Yılında Âşık Veysel, Tarla Dergisi, Sayı: 28 / 94, Mart 1995
- Ölümünün 22.Yılında Âşık Veysel, Ordu / Çamaş S, :9; Nisan 1997,s,5,6
- Ölümünün 25. Yılında Âşık Veysel, Erciyes, S. 252, Aralık 1998,s, 26,27
- Dostlar Beni Hatırlasın, Yeni Söke Gazetesi,21 Mart 1998,.s.3
- Âşık Veysel, Selam Olsun, Kucak Kucak, Kutlu Özel Sivas 1998,s.83,
- Bu Toprağın Ozanı Âşık Veysel, Yeni Söke Nisan 1999,s,3
- Ölümünün 23. Yılında Aşık Veysel, Yeni Söke, 21 Mart 1991,s, 1,3
- Âşık Veysel'e Saygı, Yeni Söke Gazetesi, 24 Mart 2001,s,4

- Vefatının 28. Yılında Âşık Veysel'i Anıyoruz, Yeni Söke, 21 Mart 2001,s,2
- Aşık Veysel'e Saygı, Savuca'da Bir Işık dergisi, yıl:1, Sayı: 4, Mart 2002, 5, 6,
- Bu Toprağın Ozanı Âşık Veysel, Erciyes S: 302. Şubat 2003.s. 23,24
- Barışın ve Sevginin Ozanı Âşık Veysel, Gülpınar, yıl 28, S: 332, Aralık 2003
- Âşık Veysel Biyografisi, Yeni Defne. Cilt: 18, S;253, Nisan 2003,s.12,13
- Dostlar Beni Hatırlasın ve Aşık Veysel, Söke Ekspres, 5 Nisan 2006,s,4
- Dostlar Beni Hatırlasın, Çağrı Dergisi, Yıl 53, S:567 Ağustos 2009,s.22,25
- Halk Ozanı Âşık Veysel'i Anmak, Milliyet Blog, 22 Mart 2011
- Ölümünün 39. Yılında Âşık Veysel, Bizim Ece, S: 165, Nisan 2013
- Halk Ozanımız Âşık Veysel'i Saygıyla Anıyoruz, Söke Ekspres 25 Mart 2015.s.3
- Halk Ozanımız Âşık Veysel'i Saygıyla Anıyoruz, Söke Ekspres 25 Mart 2015.s.3
- Halk Ozanımız Âşık Veysel'i Saygıyla Anıyoruz, Söke Ekspres 25 Mart 2015.s.3
- Ölümünün 44.Yımlında Aşık Veysel'i Anıyoruz, Güney Hakimiyet, 31 Mart 2017.s.2
- Ölümünün 43. Yılında Aşık Veysel Anılıyor, Söke Ekspres 4,5, Nisan 2016,s,3

- Ölümünün 43. Yılında Âşık Veysel'i Anıyoruz, Milliyet Blog 1 Nisan 2016
- Ölümünün 44. Yılında Âşık Veysel'i Anıyoruz, Milliyet Blog. 26 Mart 2017

Kaynak:

1-Ölümünün 8. Yıldönümünde Âşık Veysel,
İrfan Ünver Nasrattınoğlu Ankara 1981

2- Aşık Veysel, Yaşamı, Sanatı ve Eserleri, Battal Pehlivan, İstanbul 1984

BİR LYS YAŞANTISI…

Fırat ENSARİ

Edinilecek bir meslek, donanımlı eğitim ve geleceği sağlam adımlarla karşılama isteği…

Okuma yazmayı öğrendiğin andan itibaren başlayan yoğun bir tempo…

Aldığın bilginin sana lazım olup olmayacağından ziyade sadece herhangi bir anda, herhangi bir sınavda ansızın karşına soru olarak çıkma ihtimali ve senin tek soruyla dahi olsa, binlerce insanın arkasında kalma sıkıntın…

Senelere yüklenen ve aylarla bölüşülüp haftalara sığdırılan, geçtik günü, birkaç saatlik zamanlara tıkılan soru bombardımanı karşısındaki duruşun, mücadelen, hem fiziksel hem psikolojik dayanıklılığın.

Ne dersek diyelim, ne kadar eleştirirsek eleştirelim, seçme noktasında pek de kimselerin itiraz edemeyeceği bir sınav sistemi.

Bir LYS sınavı daha yapılırken Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari bilimler Fakültesinde sınava girecek olan kızım için Bor yolunda araç kullanırken, Demokrasi Şehitleri lisesine varmadan önce yoğunlaşan trafik.

O kadar erken çıkmalarına rağmen ya geç kalırsam, ya bir aksilik olursa diye düşünen aracıyla bütünleşmiş analar, babalar, dedeler, nineler, tam teşekküllü akraba ve ellerde Kuran-ı Kerimler, dudaklarda dualar…

Allah'ım çok emek döktü, elinden geleni yaptı emeğini boşa, çocuğumu artık bu sınav vasıtasıyla sınava tabi tutma niyazları…

Sınav giriş kapısına erkenden gelmenin rahatlığı lakin birazdan başlayacak sınavda kaderinin hüküm süreceği soru ve cevaplarının karşılayış şekli…

Kapıda dakikalar ilerledikçe…

Son 15 dakika,

Son 10 dakika,

Son 5 dakika,

Diyerekten sürekli kapı kapanma saatini hatırlatıp, sınav öncesi son 15 dakika içeri almamanın net kuralı ama yine de öyle bir tecrübeyle karşılaşıp, vicdani muhasebe yaşamak istemeyen kapıda görevli arkadaşların insani kaygıları…

Ve son 1 dakika…

Kapıda görevli Profesör ünvanlı arkadaşın; Kapılar kapanıyor, kapanıyor diyerekten bulunduğu yerden, acaba biri gelir mi diye tekrar süzerken, kendi iç dünyasında ne olur kimse geç kalmasın diye, etrafı süzüşü…

Aynı kaygıyla; içeri evladımı bıraksam da başka evlatların böylesine bir talihsizlikle karşı karşıya kalmamaları için, hadi kim gelecekse gelsin diye telaşlanan ben…

Ve tamam kapılar kapanıyor derken …

Meğer benimle aynı kaygıları taşıyan kapı önünde birikmiş kalabalığın; durun gelen var, gelen var nidalarıyla herkesin bir ağızdan, aman bu çocuk dışarda kalmasın diye hareketlenişi…

Baş örtüsüyle ter içinde kalmış kız evladımızın ayak seslerine karışan, ya sınava giremezsem sorusunun kalp atışları…

Kapı kapamayı saniyelere bölerek ağırdan alan görevli arkadaşın önünden içeri dalan kız evladımız…

Ve tam girerken aramaya takılacağını bildiği çantasını kapı önünde bekleyen bir hanım teyzenin eline bırakışı…

Tüm kalabalıkta, bir ohh çok şükür nefeslenmesi…

Ve kapı önündeki teyzenin, şaşkınlık içinde ki sözleri…

Kız çantayı bana bıraktı ama ben bu kızı tanımıyorum ki…

ŞİİR DÜNYAMDAN MISRALAR

Bedrettin KELEŞTİMUR

GÖZYAŞI DÖKER

Katar katar, hayat çeker trenler
Çığlık çığlık ölüm kusar "tiran"lar
Yirmi birinci asır "kasırga" gibi
Her anı gözyaşı döker sirenler..

*** ***

BİR BEN...

Bir ben ağlıyorum, gözlerim yaşlı
Çağlıyorum, taşlara çarpa çarpa
Yumuşak huylu, sözleri nakışlı
Sevgi dokuyorum, kalp paramparça..

*** ***

KAVGAM VAR

Neme lazımcı diyene kavgam var
Memleket için yüreğin nerede?
Kine, öfkeye içimde kaygım var
Kaygılanmayan vicdanın nerede?..

MÜREKKEBE DEĞMİŞ AH'LAR

Serpil KAYA

Kadınlar;kadınlarımız..

Yaşamın, sevginin ve şefkat enerjisinin ana kaynağı.

Tıpkı dünyaya gelmek için gün sayan mini minicik bir bebeğin anne rahminde kıvrılıp nefes alarak sessizce yaşama tutunması gibi.

O kadınlar ki, kalbinin ve özündeki anaçlığın gücü ile dağları bile dize getirebilecek kutsal varlıklardır.

Bir canı kendi bedeninin ve ruhunun özü ile harmanlayarak, kanıyla canıyla büyüterek besleyerek hayata hazırlarlar ve acılar sancılar eşliğinde dünyaya hediye ederler.

Adlarına şarkılar şiirler yazılır, filmler yapılır belki de...

Çiçek gibi narindir onlar, kırılgandırlar. Bir kelebek kanadının çırpışından bile rüzgar alabilecek kadar hassastırlar aslında.

Sevmek ve sevilmek isterler. Korunup kollanmak. Hayata şen kahkahalar atmak.

Oysa zordur bu coğrafyada kadın olmak.

Hele ki kırsal kesimde doğmuşsanız, elem doludur alın yazınız.

Kimliğiniz, dişiliğiniz yoktur.

Eğer kaderin şanslı eli değmemişse size, hayat acı dolu bir var oluş yolculuğudur.

Belki de kentsel - kırsal ayırımı yapılmamalı.

Zira kentlerde, eğitim ve sosyo- ekonomik düzeyi gelişmiş yerleşim yerlerinde yok mu hiç, kadına bedensel / ruhsal eziyet çektirmeyenler?

Eğitim almış, meslek sahibi olmuş, okumuş, mürekkep yalamış insanların ruhunda yok mudur şiddet ve dahi eziyet?

"Söyleyecek sözüm var" benim de.

Bir kadın olarak, bir yazar ve evvela da insan olarak sizlere.

Okumuşu ile, mektep görmemiş ile, alimi ile, zalimi ile.. Erkeği ile çocuğu ile...

Ne demektir bilir misiniz kadın enerjisi?

Sevgi demektir, dostluk demektir. Zor zamanlarınızda başınızı okşayan vefalı bir sevgili demektir.

Ve ille de bebekken nasıl sütü ile besliyorsa, büyüyünce de şefkati ile sizi sarıp sarmalayan, acıyan kalbinize ve ruhunuza ilaç olan şifa enerjisi demektir.

Oysa ne çok hırpalarız, ne çok yorarız onları.

Etiketleriz, yaftalarız.

Ezeriz, ayaklar altına alırız.

Acımasızca güç gösterilerimizi onun narin bedeni üzerinde yaparız.

Hoyratça davranırız.

Ne istediğini, ne düşündüğünü ve neler hissettiğini sormayız.

Ne kolaydır bir insanı etiketlemek, yaftayı yapıştırıp ona kendi istediğimiz şekilleri ve şablonları vermek.

Kolaya kaçarız... Böylelikle düşünmeden, irdelemeden kendi egolarımızı okşayam ama kadınlara nefes aldırmayan bencilce oyunlarımızı kendi kurallarımızla oynarız, oynatırız.

Mini etek mi giydin ? Sen kötü kadınsın.

Makyajı fazla mı kaçırdın ? Sen vamp bir kadınsın .

Akşamın karanlığında yollarda mı kaldın? Besbelli sen başka maksatlarla sokaklarda dolaşmaktasın !

Sevgi adı altında saplantıya dönüşmüş sağlıksız ve parçalanmış duygu kırıntıları arasında karşılık mı bulamadın ?

Oysa sevmek , incelik ister, nezaket ister. Ve herşeyden evvel saygı ister.

Senede bir kere göstermelik çiçek buketleri ile kutlanmaz kadınlar günü.

Kadın hayattır, kadın Aşktır. Ve kıymeti 365 gün hatırlanmalıdır.

Eğitimli bir ailede, sevgi ve saygı ile büyütülmüş bir kadın isen şanslısındır.

Peki ya değilsen ?

Kadının adının bile olmadığı, değersiz bir eşya parçası gibi hor görülüp , bazen de para ile, bedel ile alınıp satıldığı, bırakın okutulmayı, eğitim almayı, özgür bir birey olarak kendi hayatına sahip çıkmayı, başını pencereden bile uzatamayacak kadar esaret bir hayat yaşadığını ?

Kim belirliyor sevgili kadın, senin kaderini?

Doğduğun coğrafya mı, içinde yaşadığın mahalle mi, anne baba ve kardeşlerin mi?

Yada sevgilin , eşin mi?

Evet, biraz şanslıysan sadece ve sadece kendi seçimlerin mi ?

Ne kadar acı değil mi sıraladığım bu sorular.

Hangisi doğru ? Hangisi adil?

Seçemezsin doğduğun şehiri, kültürü, aileyi..Seçemezsin bazen kaderini..

Ya adın bir gün 3. sayfa haberi olur, boyası solmuş, mürekkebi kurumuş bir gazetenin sararmış sayfaları arasında, ya da eğer şanslı isen belki adın bir başarı öyküsünün altında altın yaldızlı bir imza..

Evet, söyleyecek sözüm var;

Sadece kadınlara yada erkeklere değil, tüm insanlığa.

Cinsiyet , ırk , dil , din ve mezhep gözetmeksizin yaşayan tüm insanlara !

Sadece sevin.

Bunca şiddetin bunca acının, kanın gözyaşının tek bir nedeni var, Sevgisizlik.

Bir zehir gibi yüreğimize çöreklenen ve bizi içten içe kemirerek karanlık bir canavara dönüştüren..

Ve sevgisizlik ki, korku ve öfkeye gebe olan. İçinin siyahlığından acımasız bireyler yaratan.

Sevin, sevin sevin !

Kuşu, kediyi, çiçeği, böceği, sizden olmayanı, sizinle aynı dili, dini, ırkı paylaşmayanları.

Taşı, toprağı..

Karşılıksızca sevin ki, sevginin şifalı ışığı sarsın tüm görünmeyen yaralarınızı.

Sevin ki anlayın insanı yaratanı, yaradılanı..

Anlamadan sevemezsiniz zaten. Anlamadan ''Biz'' olamazsınız, tamamlanamazsınız.

Ben'cil bir sevgi girdabında kaybolur gidersiniz.

Çünkü kadın sevgidir, aşktır.

Onun kalbine giden yol da her şeyden evvel anlayış ve saygıdır.

Gerisi kendiliğinden gelir zaten.

Sarılın annenize, kız kardeşinize, sevgilinize , eşinize.

Sevdikçe karanlıklar aydınlanacak çünkü, sevdikçe hayatlarımız nurlanacak...

Kalemime, mürekkebime acısı değen , yitirdiğimiz tüm kadınlarımıza sonsuz dualarım ve sevgilerimle...

ANADOLU ÂŞIKLARI

Kadir KAYA

Seven yüreklere sevdayı, aşkı,
Ekiyor, Anadolu Aşıkları.
Sözünde hikmeti, Sazında coşku,
Şakıyor, Anadolu Aşıkları.

Damla damla yağan ilham özüyle,
Sevdaları sunar, aşkın közüyle,
Hisleri okuyor nurlu gözüyle,
Bakıyor Anadolu Aşıkları.

Özlemleri çağdan çağa gezdirip,
Pembe hayalleri düşe yazdırıp,
Koyarken sofraya balı sızdırıp,
Döküyor Anadolu Aşıkları.

AH BİR ÇOCUK OLSAM

İlhan KORUYUCU

Ah bir çocuk olsam
Kendi renkli dünyamda
Upuzun kargıdan attım
Bezden bebeklerimi

Ah bir çocuk olsam
Parklarda, bahçelerde
Kelebekleri kovalasam
Kardan adam yapıp

Ah bir çocuk olsam
Paralarım bin bir renk misket
Çok sevdiğim çikolatalı dondurma
Kumdan yaptığım resimler

Ah bir çocuk olsam
Bayram günü gibi her günüm
Cebimde harçlığım bitmez hazinem
Doya, doya oynasam kitap okusam

Ah bir çocuk olsam
Neşe kaynağı evim barkım
Kırlarda tay gibi koşsam
Rengarenk boyasam dünyayı
Barış, huzur içinde olsa tüm çocuklar

KAŞIM DEĞSE KİRPİĞİNE YENİDEN

Cemal KARSAVRAN

bir şimşek çaksın bir yıldırım düşsün
bir yağmur yağsın istiyorum yaz yağmuru
mevsimsel bir dolu yağsın karla karışık
korkularım çocuklar gibi diz boyu

sen yağ ben yağayım özlemler yağsın
hasretlerim göz ucunda şebnem yapsın
dolsun çukurları kenar mahallelerin
şenlensin baharım yürek bağım

sarıl sokul bana sığınağın olayım
kurut nemlenmiş ruhumu sıcaklığınla
platonik bir aşk benimkisi tutkunum
hayalini hülyalarında bulduğum

şizofrenik bir hayat aramızda eylül boşluğu
gurbet kuşu gibi hayalin dolanır başımda
benim gibi var mı bulmuşken kaybeden sanki
benim gibi var mı karanlıklara gömülen

kim bilir kim nerelerde ne yapar kim bilir
ya özlem çoğaltır ya nefret ya hasret
yeniden belki bir gün karşılaşsak yeniden
kaşım değse kirpiğine yeniden

ATEŞ TOPU

Yusuf BAL

.
sen ey
içinde pıhtılaşan
yenildiğin kara parçasında
meydanda batan güneşin izi
cehennem sakla gittiğin sürgünlerde
kalbini boşluğa bırakıp yürür dağlar üzerine
çığlık atsan, çığ düşer, gövdenin uzayında
sabretsen yosun büyür, terk edilmiş mezarın
sen titreyip ayağa kalksan, su serper girdabına.
desen inanırım, sözlerine
isyan etsen, sesim çıkmaz, toprak karışır ruhlar alemine
geniş bir yola girdik diyelim yaşadığın ev yeniden doğmuş gibi sokakta
deniz atları karaya çıkmış farz et, balıklar kaldırım taşlarına serilmiş insan etinde
ah, savaş ne acı, yağmur yağıyor, taşlar yağıyor, insan yerine şimdilerde
anladık yaşamak zor, çiğnemeden büyüttüğümüz kuleleri ömrümüzde
yolumuz geçti dünyadan düş peşime ey mavi, kırık kelimelerini al
ikinci kuşak hüzünleri anlat
yaratılan ilk insandan kalan buğday tanelerinde
susacak mıyız hep birlikte, habil'in ölümüne
karışıp
birbirine akan iki nehre
damarlarımızda acı notalar
eski bir ateş sesimizde
şimdi ruhumuzda aaaaaa
büyümekteaaaa
aa
h

ELVEDA

Hatice TÜRKOĞLU

Pencere açık duruyor ama;
Ben aldırmıyorum hiç.
Bakmıyor gökyüzüne gözlerim.
Yıldızlarda küskün şimdi.
Aydınlatmıyor gecelerimi.
Ah içim acıyor çok...
Bir mum yanıyor masamda,
Bir de kağıtlar bakıyor kaleme.
Yazsın diye içimi "beni"
Ama ne fayda,
Ne kalemin hali var yazacak,
Ne de benim oturup anlatacak.
Bir fenalık var içimi kemiren,
Gidiş gelişleri var kalbime,
Uğramayışları bozuyor aklıma...
Hazin hazin iniyor gözlerimden;
Ağlamak yakışmıyor demiştin ya,
Gözyaşlarımı sildiğin o akşam.
Omuzlarında haykırmak istiyordum...
Titredim koyamadım başımı.
Utandım utanılası bir sevdaydı...
Kıymadan incitmeden aşkı.
Temiz kalsın diye hep,
Öyle bakmıştın ki yetmişti,
Yüreğinde uyuyordum haberin yoktu...
Öylesine temiz sevdim ki seni,
Öylesine denemeyecek kadar.
Bedenimin baygınlığıydı,
O akşam beni yasa boğan.
Gitmeliydim çünkü;
Seni sevdiğim o akşam;
Senin, benim sevgime uğramadığını gördüm.
Ben ne zamandan beri kördüm sana.
Ne zamandan beri yanıyordum.
Hiç bilmiyordum hiç...
Bilinmezliklerim oluyordun susuyordum...
Artık takatim yoktu ama.
Çünkü sen yoktun.
Vedaları sevmem ama;
Bu defa bu yakışacak bana.
Elveda sevgime de sevgisizliğine de...

(HATİCE TÜRKOĞLU)
(Ömer Halisdemir Üniversitesi "Sanat Tarihi" bölümü birinci sınıf öğrencisi)

HAİKULARA DEVAM(3)

Bekir OĞUZBAŞARAN

XI
cansızlık katında beklemeden geçerek
bitkileri ve hayvanları göz ucuyla süzerek
sonunda insanlık sıfatında karar kıldım…

XII
kötü duygularımı azat ettim
şair gönlümde ne işleri var
şair kelimeler dünyasında bir mîmar…

XIII
bütün insanlara esenlikler dilerim
herkes sevdiği ile beraber olsun
herkesin mutlu olması en içten dileğim…

XIV
güneş batınca ay doğar
benim güneşim neden doğmaz
bari kırık gönlümü avutsun yıldızlar…

XV
ne karınca kadar çalışkanım
ne arı kadar üretken
ne toprak kadar alçak gönüllü…

XVI
sinirlenmek sağlığa zarar
kendini dengede tutmaya çalış
canım ortada öfkelenecek ne var…

XVII
ağaçlar dizi dizi bulutlar küme küme
içimdeki bu ezelî derdi
söyle nasıl anlatayım kime…

XVIII
dostum diye çok güvenme zehirini akıtır sonra
düşmanım diye fazla üzerine gitme sakın ola
onunla da bir gün barışabileceğini sakın unutma…

XIX
zamanı yakalamak ne mümkün
insanı anlamak ne zor iş
hayatı çöz bakalım yetiyorsa gücün…

XX
ne aruz ne serbest ne hece
hiçbir koltuk değneği ayakta tutamaz
eğer ortaya çıkan yapı şiir değilse…

SİİRT / ESKİ AHLAT ŞEHRİ KAZILARI DEVAM EDİYOR

Bitlis'in Ahlat ilçesinde başlatılan Eski Ahlat ŞehriKazılarının 2017 yılı çalışmaları tamamlandı Çalışmalar kazı başkanı Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Celil Arslan ve başkan yardımcısı Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim üyesi Doç. Dr. Mehmet Ekiz'in denetimi altında gerçekleştirildi.

Kazı çalışmalarına, bu yıl bezirhane, zaviye ve hamam kalıntıları olmak üzere 3 ayrı alanda ve daha önceki yıllarda yapılan kazıların sonuçlandırılması, açılan alanların hızlı bir şekilde koruma altına alınması hedeflenerek devam edildi

Yapılan kazı çalışmaları hakkında konuşan Doç. Dr. Celil Arslan,"2017 kazı sezonunda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Erciyes Üniversitesi adına ilçede 'Eski Ahlat Şehri Kazısı' başlığı çalışmalara başladıklarını daha önceki yıllarda kazısına başlanan bazı yapıların kazılarını tamamlamak, restorasyon ve konservasyon çalışmalarını yapmak, ayrıca tarihi doku içerisindeki diğer yapı türlerini de açığa çıkarmak üzere ikinci bir kazı ekibi olarak Kültür ve Turizm Bakanlığının, dolayısıyla Bakanlar Kurulunun çıkarmış olduğu izinle bu dönem kazılara başlandığını" bildirdi. Ulu Camii ve hemen bitişiğinde yer alan bir imalathanenin kazılarını tamamlamaya çalışan ekip ikinci olarak burada yer alan zaviye ile etrafındaki yapı gruplarına yönelik çalışmalar yaptı.

Çifte hamam olduğu bilinen yapının da kazı çalışmalarının tamamlanması ve ortaya çıkartılan bölümlerinin de korunması amacıyla çalışmalar yapıldı. Kazı ekibince Ulu Camii'nin doğu yönünde camiyle birlikte olması gerektiği düşünülen yapı gruplarını da belirlemek amacıyla 2 ayrı yerde açma sondaj çalışması yapıldı.

Hafirler Eski Ahlat şehrinin sadece bu yapılardan ibaret olmadığını ifade ederek çalışmalarına katkı sunan başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere Erciyes Üniversitesi Rektörü, rektör yardımcıları ve yetkililere teşekkürlerini bildirdiler.

Kazıların daha hızlı ve etkin yapılabilmesi için destekleyici(sponsor) desteğine ihtiyaç duyduklarını ve böylece çalışmaların hızlandırılması için gerekli ekipman desteğinin sağlanabileceğini ifade ettiler.

Özellikle Ahlat'ta kazısına başlanan bir yapının kazı çalışmalarının kısa bir sürede tamamlanmaması durumunda, iklim şartları ve diğer olumsuzluklar vesilesiyle yapıların ortaya çıkartılan kısmalarının kısa bir sürede tahrip olmasının kaçınılmaz olduğu ifade edilerek kazısına başlanılan bir yapının hızlı bir şekilde bitirilip restorasyon ve konservasyonlarının bilimsel bazı analizler ışığında hayatta kalmalarını sağlamak için ciddi maddi destek gerektiği de belirtildi.

Eski Ahlat Şehri Kazı ekibinde Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Halit Çal, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sanat Tarihi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Mehmet Ekiz, Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr Leyla Kaderli ve Bursa Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr Methiye Gül Çöteli ile birlikte Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Araştırma Görevlisi Fadime Özler yer aldı, ayrıca Erciyes ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversiteleri sanat tarihi bölümlerinden 9 öğrenci ve Ahlat ilçesinden 22 işçi de kazıda yer aldılar.

KAR SEYAHATLERİ

Ahmet Hamdi Tanpınar'a

Rasim DEMİRTAŞ

kar seyahatleri paris'in
ince ince yağar narin
gelincik dudaklar
ve gözler siyah zeytin

şehir hülyalara çeker sizi
nerde o anadolu karları
nerde mavi marmara
metrolu vitrinler
genç bayan şarkıları
ağlamak istersiniz

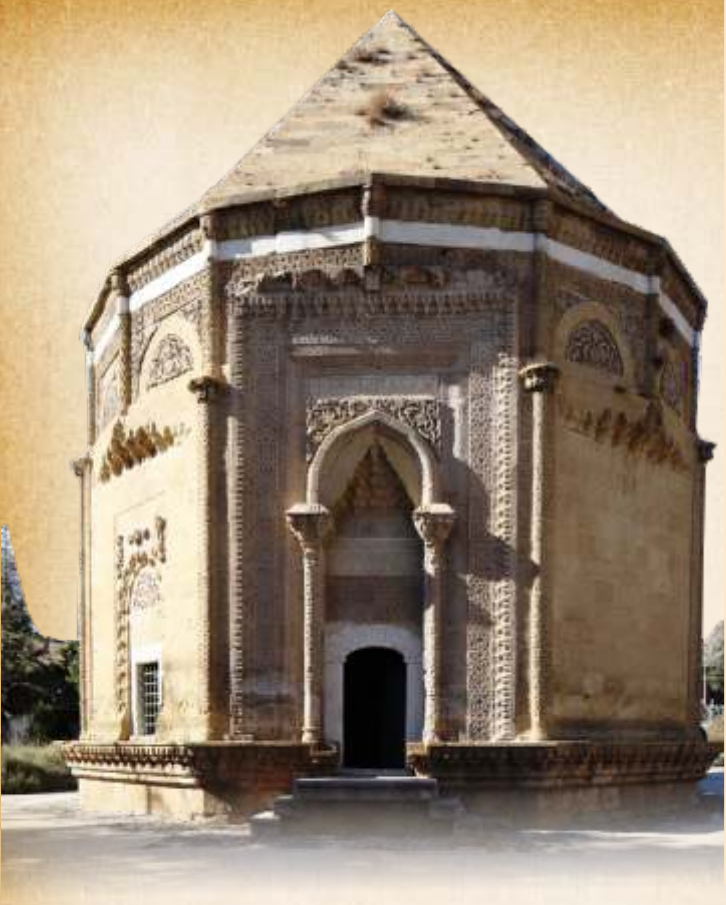

Kuzey Penceresi ve Çevresi

Türbe İç Görünüş (Solda Mihrap)

Hüdavend Hatun Türbesi:

Türbe; Miladi 1312-13 yılında, Anadolu Selçuklu Hükümdarı IV. Rükneddin Kılıçarslan'nın kızı Melike Hüdavend Hatun tarafından yaptırılmıştır. Türbe, sekiz kenarlı kaide üzerinde sekizgen gövdeli ve üstte onaltı kenarlı kasnağa dönüşerek içten kubbeyle, dıştan ise sekizgen piramidal külahlıdır. Türbe içinde üç adet mermerden sanduka vardır. Türbe, yapısal yönü yanında, bitkisel, geometrik ve figürlü plastik bezemeleri ile Türk-İslam mimarisinde eşsiz bir yapıttır. Doğu yönde mukarnas kavsaralı, anıtsal taç kapısı vardır. Abidevi taç kapısı yanında; kaidesi, pencereleri, köşe sütunceleri ve sütun başlıklarında, kasnak köşeleri ve yüzeylerinde ağırlıklı bulunan; bitkisel, geometrik ve figürlü süslemeleri ile eşsiz bir eserdir. Türbenin içinde yer alan beyaz mermer mihrabı ve mermer kitabeleri bakımından da eşsiz güzellikleri içinde barındırmaktadır. Anıtsal Taç Kapının mukarnas dizilerinde ışık-gölge oyunu ile açığa çıkan kadınbaşı(Melikenin) silueti, yapıya gizlenerek serpiştirilen insan başları, insan figürleri, hayat ağacı, siren figürleri, çift başlı kartal figürleri, ejder başları, aslan figürleri gibi süsleme ve betimleme zenginliğiyle de kusursuz, özel ve eşsiz bir başyapıttır.

Derleyen: Mustafa Eryaman

9 771306 373006

71. SAYI 4 TL